

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 187. — ŠTEV. 187.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 11, 1921. — ČETRTEK, 11. AVGUSTA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

MEHIŠKI GENERAL USTRELIL TOVARIŠA

GENERAL TREVINO JE USTRELIL GENERALA ROBLES. — TREVINO PRAVI, DA JE PRIČEL GENERAL ROBLES PRVI STRELJATI.

Mexico City, Mehika, 9. avg. — Vojaški krogi v mehiškem glavnom mestu so bili danes zelo vznemirjeni, ker je general Jacinto Trevino ustrelil generala Jose Roblesa tekom nekega spopada včeraj zvečer.

Čeprav je bilo javno mnenje razdeljeno glede tega, če je bil to uboj zamišljen vnaprej ali slučajen, prevladuje vendar med vsemi razredi prepričanje, da so drugi interesi namenoma dovedli do spora med Trevinom in Roblesom kajti poznali so občutljivost obeh generalov, o katerih se je glasilo dr. nikdar ni prezreta nobena žalitev.

Pozno v ponedeljek ponoči je bila aristokratska kolonija v Roma, kjer stanuje večina tukajšnjih Amerikancev, presenečena in razburjena od številnih strelav. Mnogi, ki so pohitele na pozorišče, so našli Roblesa sedečega v najmlajšem avtomobilu, a ko so prišli ljudje bližje, so spoznali, da je mrtev, kajti dve krogli sta zadeli njegovo glavo.

General Trevino je stal v bližini avtomobila s pištolo v roki. Ko ga je policija opazila, ji je izročil svojo pištolo.

Autopsija trupla je pokazala, da je bil Robles petkrat zadet. — Do dramatičnega nastopa je prišlo na policijski postaji med brati generalov Trevino in Robles. Ta nastop se je končal z bojem s pestmi. Po dolgem prerekanju je policija ločila bojovnike. Glasi se, da bo imela ta zadeva za posledice nov dvoboj.

Tako general Trevino kot Robles sta bila že dolgo časa poznata v Združenih državah in Mehiki Trevino, ki je bil eden najboljših znanih generalov pod Carranzom, je absolviral mehiški West Point ter služil pod de la Huerta kot minister za trgovino in industrijo. — Pozneje je zastopal de la Huerta na razstavi v Dallas, Texas.

General Jose Robles je bil član družine, ki je postala politično razdeljena tekom revolucije, kajti Zolezen je prinesel v zavod neki Robles je sledil Huerti, dočim so novi bolniki.

sledili njegovi bratje Carranzi. — Miguel Robles, ki je sedaj poslanik na Španskem, je bil preje tajnik de la Huere. Vito Robles, naj starejši brat, je lastnik drugega največjega lista v Mexico City "El Democrata".

Mexico City, Mehika, 9. avg. — General Trevino je danes popoldne mirno izjavil, da je ustrelil generala Roblesa v obrambi svoje vojaške časti. Rekel je, da je Robles, ki je zavzemal mesto brigadnega generala, javno kritiziral svojega višjega Trevino je namreč divizijski general.

Sovraštvo med obema tema je že staro. Na nekem banketu pred več meseci je Robles napadel Trevino kot "izdajalca idealov" — "Chapultepec". Sledil je oster spopad, tekom katerega je Robles pozval svojega nasprotnika na dvoboj, katerega pa Trevino ni sprejel.

Tekom popoldneva je bil Trevino preveden v Belem jetnišnico.

OPROŠČENI AMERIKANCI SO DOSPELI NA ESTONSKO.

Riga, Letska, 9. avgusta. — Šest ameriških jetnikov v Rusiji, katere so izpustilo sovjetske oblasti, je dospelo v Narvo na Estonskem in sicer v precej dobrem stanju.

Jetniki, katere so sovjetske oblasti izpustile na temelju obljube, katero so dale, ko so skušale dobiti ameriško pomoč za stradalce v Rusiji, so dospeli v Narvo tekom pretekle noči.

Kapitan Emmett Killpatrick, ki je bil tudi oproščen, je bil ujet od boljševikov, ko je služil pri silah generala Wrangla v južni Rusiji.

KOZE MED UMOLNIMI.

Waterbury, Vt. 8. avgusta. — Uradniki državne umobolnice so objavili, da je bilo med bolniki zavoda zaznamovati šest zagnanih koz, ki so postale politično razdeljene tekom revolucije, kajti Zolezen je prinesel v zavod neki Robles je sledil Huerti, dočim so novi bolniki.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po neki ceni, nanehaljivo in hitro. Včasaj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspotišja na sadnje pošte in isplačuje "Kr. poštni šekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.10	1,000 kron	\$ 6.60
400 kron	\$2.80	5,000 kron	\$33.00
500 kron	\$3.50	10,000 kron	\$65.00

ITALIJA IN ZARUČENO OZEMLJE:

Raspotišja na sadnje pošte in isplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.80	500 lir	\$24.00
100 lir	\$ 5.20	1000 lir	\$48.00
300 lir	\$15.00		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspotišja na sadnje pošte in isplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avst. kron.	\$ 2.20
5,000 nemško-avst. kron.	\$ 9.50
10,000 nemško-avst. kron.	\$13.00
50,000 nemško-avst. kron.	\$37.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam pošlani denar dospo v roka.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo najameno irvanredno ugodna pogoja, ki bodo velike koristi za one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je pošlati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Saksor State Bank, 82 Cortlandt Street, New York

ŠT. NJEN "FANT" SE JE V PUNGO IZPREMENIL.
Slika nam kaže Miss Mary Holdowanetz iz New Yorka, ki je izposlovala zapornico povelje za aretacijo svojega hvišnega "fanta", ker se je namakeral za možkega. Miss Holdowanetz se je seznanila z "Jackom" pred dvema leti. "Jack" je bil strasten ljubimec, in kmalo sta bila zaročena. Po dveh letih jepa zaročenka razkrila, da je "Jack" punca te: da se piše Karolina Shimick. To je baje izvedela, ko je šla obiskat njegove starše, kateri so ji povedali, da je "ona", ne pa on. Slika nam kaže Mary Holdowanetz ter "Jacka", oziroma Karolino Shimick. Značilno je to, da Karolina neoprestano zatrjuje, da je "Jack", ne pa Karolina.

ŠPANSKA POŠILJA ČETE V MAROKO

MADRID POROČA, DA BO 50.000 MOŽ KMALU KONCENTRIRANIH V MELILLI. — GORA ARRUIT SE VEDNO V OBLASTI ŠPANCEV.

Madrid, Španija, 9. avgusta. — In domačini na Melilli polotoku položaj v španskem pasu v Maroku, kjer oblegajo zarokanska plemena španske oddelke na različnih mestih ter skušajo dospeti do postojanke v Melilli, je še vedno kritičen.

Iz Španije se neoprestano pošilja čete preko Sredozemskega morja v Melillo, da ojačajo tamotnje posadko in se glasi, da bo v kratkem koncentriranih tam 50.000 mož. General Berenguer, komisar v Maroku, je naprosil za oborožene ladje, s katerimi bi prevažali municijo in živila Špancem, ki so na različnih mestih ob obali obkoljeni od Marokancev.

Soglasno z zadnjimi poročili brani general Navarro še vedno uspešno goro Arruit pred Marokanci. Aeroplani zakladajo neprestano oblegane čete z ledom, živili in municijo. Večina branilcev te pozicije obstoja iz častnikov in domačih glavarjev. Pri oddelku je tudi nekaj vojaških duhovnikov, ki se poslužujejo pušk in strojnica da zadržujejo ustaše.

Diario Universal kritizira danes cenzuro, katero se je uveljavilo glede vseh novic, tikajočih se položaja v Maroku ter pravi, da pomenja veliko škodo za deželo. List dostavlja, da je tekom zadnjih šestih let vladala deželni konservativna stranka in da mora vsled tega ostati na krmlju ter sama rešiti ti težkoče, za katere je odgovorna. Pozneje pa bodo lahko nastopile druge stranke ter pomogle deželi k blagotanju.

London, Anglija, 9. avgusta. — V nekem poročilu na londonski Times iz Tangerja se glasi, da pravijo poročila iz Melille, da so ustaši zavzeli del pozicije generala Navarro na gori Arruit. Oddelki generala Navarro obstoja baje je še iz 700 mož, ki morejo držati puško v roki, dočim so vsi ostali ali ranjeni ali pa bolni.

Poročilo pravi nadalje, da se je število sovražnikov v bližini Melille v zadnjem času zelo povečalo. Prišlo je do bojev med Španci

in domačini na Melilla polotoku. Vse je v okrajih, o katerih se je do sedaj govorilo, da so verni Španci. Fort Zeluan je sedaj izpušljen in posadka je bila masakrirana. To pa se je zgodilo šele potem, ko se je izpostavila nepotrebemu poiznanju, da je predala svoje orožje.

Marokanski voditelj, Abdel-Krin, bo kmalu mogel spraviti vse svoje čete na fronto pred Melillo. Vsed svojih zadnjih značaj se nahaja sedaj v posesti več ducatov topov ter tudi dosti municije za jemanje. Mogoče se mu bo posrečilo obkroževati goro obljudeno mesto Melillo, če ne bodo Španci zasedli več ozemlja okrog mesta.

Krivično bi bilo naprtiti vse krivdo španskim poveljstvom generalom. Generala Berenguerja ni mogoče napraviti odgovornima za pomanjkljivost španske vojaške organizacije doma.

VELIKA DRUŠINSKA TRAGEDIJA.

Ottawa, Ont., 10. avgusta. — Tekom neuspešnega poskusa, da reši svojo devet let staro hčerko Lavro, je utonil Tomaž Toohey, star tri in petdeset let ob enem s tremi nadaljnimi člani svoje družine v Otter Lake. Nadaljne žrtve so Bernard Toohey, star sedem in dvajset let, Kathleen Toohey, stara pet in dvajset let in Dorothy Toohey, stara enajst let.

Lavra, najmlajša hčerka je šla preko določene meje pri koptanju Kathleen in Dorothy ter neka Miss Broseher iz Toronto, ki so se kopale v bližini, med katerimi pa ni bil nobene, ki bi znala plavati, so pohitele najmlajša na pomoč. Obe sestri Lavre sta zašli v globoko vodo ter se potopili, dočim se je Miss Broseher vrnila k obali ter dvignila alarm.

Toohey in njegov sin Bernard sta skočila v vodo ter odplavala proti mestu, kjer so deklce izginile.

ODPOTOVANJE FRANC. JETNIŠKE LADJE

Odpotovanje francoske jetniške ladje spominja na prizore iz "Manon Lescaut".

Pariz, Francija, 9. avgusta. — Prejšnji teden je odpotovala iz St. Martin de Re proti francoski kruzarki, ki je znana sedaj pod imenom Duell z jetniki, priklenje njeni sredi ladje kot v dnevih morskih roparjev ter v časih, katere nam na tako presunljiv in mogočen način opisuje stari abel. Prevetno je, da bo končno dobila Nemčija nekoliko več kot Poljska če se bo razmišljalo o stvari na temelju, da zahtevata obe stranki industrialni del Šlezije. Opuščilo se je princip, da je ta pokrajina razdeljena, in čeprav bo mogoče dobila Nemčija Gleiwitz, sree tega industrijskega okraja, bodo Poljaki morda dobili več kot jim je dajal prvotni angleški načrt, a manj kot jim je dajal prvotni francoski načrt.

Mesto da b. se skušalo kaznjence poboljšati s pomočjo kazni, se postopa z njimi na najbolj strogi način, ki je mogoč. Kaznjenci morajo delati tako težko, da je vsak posamezni pripravljen riskirati smrt z begom. Za vse to pa mora francoska javnost drago plačati.

Tekom potovanja so jetniki vključeni v težke verige ter zbrani skupaj na ozkem srednjem brovu. Nad njimi pa stoji pedeset stražnikov z nabitiimi puškami, vedno prapravljenih, da zaprejo vsak najmanjši poskus upora. Kdor se le kolikaj pregreši proti disciplini, mera v temno luknjo pod krovom, kjer dobiva le juhe brez kruha.

Na naslednjem potovanju bo šla prejšnja nemška kruzarka v Alžir, kjer se morilec, tatove in izdajalce izpostavlja strašnim kaznim, dokler ne obljubijo absolutne pokorščine. Kakorhitro pa se smatra kaznjence vrednim zupanja se jih izroči farmerjem-kolonistom.

Odhod parnika tekom prejšnjega tedna je pomenjala vzporeditev številnih tragičnih prizorov. Mater številnih deportiranih so brez ozira na srarnoto, kateri so se izpostavljale, poklekale po pomolu ter se z iztegnjenimi rokami poslavljale od onih, katerih ne bodo nikdar več v življenju videli.

Večina kaznjencev je bila preveč zakrknjena, da bi kazala kaka žalost, a nekateri so imeli vendar solze v očeh, ko so se obrnili da zadnjikrat vidijo domačo deželo.

V skupini je bilo pet in dvajset morilec, kojih smrtne kazni sta predsednika Millerand in Poincaré upremenila v dosmrtno ječo. Pred stavljali so pravi izmeček človečije družbe ter se norčevali iz mišionarjev, ki so prišli na krov, d jih potolajijo.

Soglasno z uradnimi statistiki mi je odpotvalo s to ladjo več kot 200 inozemcev, povečini Azijskih in Afrikanecv, ki so skušali izdati Francijo tekom vojne. Glavni v tej skupini pa je bil neki barcelonski odvetnik, po imenu Ramos, ki je priznal, da je bil v službi kajzerja, dokler ni bil leta 1917 aretiran.

Štirje zarotniki Bonnet Ronge skupine, ki so bili spoznani krivim veleizdajstva tekom vojne, nadalje Landru, Goldski, Marion in Jonela so zboleli v zadnjem trenutku ter pojejo šele meseca novembra v francosko Gvinejo. Ceni se, da bo trajalo potovanje dvajset dni in da bo stal vsak posamezni kaznjence vladno po tisoč frankov, neglede na vzdržanje personala, kojega hrana je najboljša vrste.

Hrana jetnikov obstoja iz polepovke ter sempatam male porcije gulaža. Razventega pa dobivajo jetniki vsaki dan po en kvart do brega rdečega vina.

DOGOVOR MED ANGLIJO IN FRANCIJO

STALIŠČE LLOYD GEORGE-A. — ITALJANI NA NJEGOVI STRANI. — FRANCOŠKI MARŠAL FOCH ZASLIŠAN GLEDE TURČIJE.

Pariz, Francija, 9. avgusta. — Antanta se ne bo razurila radi Gornje Šlezije.

Čeprav je opaziti le malo napredovanja v celem postopanju, so vendar izvedeni z obeh strani na delu soglasno z navodili ministrskih predsednikov in čeprav se ne more reči, da se je doseglo končno uravnavo, je vendar opaziti dosti znamenj, ki kažejo, da bo sklenjen ta ali oni dogovor.

Verjetno je, da bo končno dobila Nemčija nekoliko več kot Poljska če se bo razmišljalo o stvari na temelju, da zahtevata obe stranki industrialni del Šlezije. Opuščilo se je princip, da je ta pokrajina razdeljena, in čeprav bo mogoče dobila Nemčija Gleiwitz, sree tega industrijskega okraja, bodo Poljaki morda dobili več kot jim je dajal prvotni angleški načrt, a manj kot jim je dajal prvotni francoski načrt.

Ameriški poslanik Harvey se ni dosedaj še v nobenem oziru vdeležil postopanja najvišjega sveta. — Ostal je na svojem sedežu v voga-ju. Tudi se mu ni zdelo vredno dosejati, da bi informiral ameriške častnikarske poročevalce glede postopanja. Poslal je svojega tajnika, ki jim je povedal, da nima ničesar izjaviti in ameriški častnikarski poročevalci so bili vesled tega izključno navezani na angleške in francoske vire za svoje informacije.

Na seji je angleški ministrski predsednik nagovoril Francoze z besedami, ki so bile gotovo odkritostre.

Rekel je, da je Gornja Šlezija eden najbolj pretekih problemov s katerimi se mora pečati najvišji zavezniški svet. Rekel je nadalje da želi na vsak način priti do zeljčuka, da pa bi ne bili zavezniški verni svoji odgovornosti, če bi eden med njimi sprejel uravnavo ki bi ne izžvala respekta sveta, — kajti taka rešitev bi pozneje brez dvoma dovedla do vojne.

Lloyd George je nato dal izraza svojemu zadovoljstvu, da vidi v svetu zaveznikov tudi zastopnika Združenih držav ter onega Japonske. Kljub temu, — je rekel, — pa je šlezjski problem naloga sil, ki se nosile odgovornost za izvedenje sklepov mirovne konference, — to je Anglije, Francije in Italije. Anglija in Italija soglašata, a francosko naziranje je različno. Lloyd George je nato izjavil, da sicer želi odpraviti sedaj obstoječe diference, da pa se ne sme uveljaviti nobene uravnave na stroške večine šlezjskega prebivalstva ali na stroške direktno interesiranih sil.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslavlani potne liste samo tedaj, ako prinesejo seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica. Iščavadne pismo ne zadostuje več.

Kdor t-daj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake goričnjene listine.

Frank Saksor State Bank, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

— Šlezija, — je nadaljeval, — je bila nemška celih 700 let, to je dalj časa, kot je Normandija pripadala Franciji. Res je, da je pripadala Avstriji, dokler je ni vzel — Friderik Veliki, a celo potem je pripadala Prusiji celih 117 let dalj kot pa sta pripadali Alzacija in Lorenska Franciji, predno so vzeli Nemci obe deželi leta 1871.

KOMUNISTKA JE ODŠLA IZ STRANKE

Miss Ruegg, učenka Lenina, je presenetila švicarje po svojem potovanju v Rusijo.

Curich, Švica, 9. avgusta. — Miss Ana Liza Ruegg, znana švicarska komunistka, ki je preje oženjala evangelij Lenina in Trockija na številnih zborovajih po Švici, se je ravnokar vrnila iz Rusije, popolnoma ozdravljena svoja komunizma.

Na nekem tukajšnjem zborovajju je izjavila, da so ji številni Rusi, katere je vprašala, če so komunisti, odgovorili: — Ne, mi smo poštene ljudje.

V ruskih otroških zavodih in domovih ni videla niti enega zdravega otroka in glavni cilj njenega potovanja je bil pregledati take domove.

Rekla je nadalje, da je postala tatvina življenska potreba v Rusiji in da se v zavodih neprestano krade celo živila, namenjena za otroke.

Oni, ki imajo dosti denarja na razpolago ter lahko žive v hotelih imajo dosti surovega masla in redilne hrane, a tvorniški delavci dobivajo na dan le pol funta neprebavljivega kruha ter natančno določeno množino pitne vode.

Izjave Miss Ruegg so padle kot bombe med švicarske komuniste, med katerimi jih je dosti, ki so se že odpovedali tem naukom. To se je zgodilo prav posebnou raditega ker je bila ona eden najbolj navdušenih pristaev Lenina.

V ponedeljek se bo pričela v Ženevi mednarodne konference v zvezi z Rdečim križem, da razmisli o najboljših metodah, kako pomagati stradalocim Rusom.

Združene države so bile povabljen, naj pošljejo svojega zastopnika, a po mnenju onih, ki poznajo sedanji položaj v Rusiji, bi imela akcija Združenih držav samih, pod vodstvom Hooverja, več učinka in upliva kot pa katerakoli mednarodna komisija, katero se namerava poslati v Rusijo, da prouči položaj.

Celo najbolj rdeči med rdečimi v Rusiji so prepričani, da ne vključujejo pomoč Združenih držav v nikake politične propagande. Celo v časih carjev je pošiljala Amerika žito v ruska ozemlja, prizadeta od lakote.

ALKOHOL V KANAH.

Boston, Mass., 10. avgusta. — Lepo so se svetili napisi številnih kan paradižnikov, za katere je Salvador Tuocco iz Broklina predložil svoje izkaznice na tovrnem zločinu New Haven železnice. Še lepše pa sta se svetili zvezdi dveh prohibicijskih uradnikov, ki sta čakala na prihod Salvatorja. Ko je prišel po blago, sta mu agenta rekla, da vsebujejo kane alkohol in da bo moral celo stvar pojasniti pred pristojnimi oblastmi.

"GLAS NARODA"

SLAVENIAN DAILY
 Owned and Published by
SEVERA PUBLISHING COMPANY
 in corporation
 FRANK BARBER, President. LOUIS BENEDIK, Vice-President
 Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
 33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenoma nedel in praznikov.
 Na leto v celoti \$7.50
 Na pol leta \$4.00
 Na tri mesece \$2.50
 Za New York in okolice \$7.50
 Za pol leta \$4.00
 Za tri mesece \$2.50

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 Published every day except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$7.50

Advertisements on agreement
 Special rates for advertising in business or in real estate. Denar naj se blagovno so-
 šteti po Money Order. Pri spremembi Leta naročnikov prosimo, da so manj
 tudi prejeto izplačilo, namenu, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
 33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 3876

ZENSKO DELO.

Zena naj doma ostane in naj opravlja hišna dela. To je bil vedno in je še vedno višek socijalnopolitičnega naziranja ameriškega srednjega razreda in znatnega dela delavstva.

Kljub temu se je pa žensko delo tudi v Združenih državah jako razširilo.

Delavce ne zasluži toliko, da bi preživljali svojo družino. Hecre, ponavadi pa tudi žene, so prisiljene opravljati delo v tovarnah, restavracijah itd. Ker so pripravljene delati poceni, so izvrstno sredstvo za izrabljanje. Vojna in vojni sledeča druginja je število delavk še povečala.

Kriza je povzročila tudi v Ameriki situacijo, katera prevladuje po raznih evropskih industrialnih središčih.

Zena postane rediteljska družina, dočim kuha brezposelnosti doma kavo, ker je že tedne ali mogoče mesece brez uspeha iskal zasluzka.

To je pa postalo neki californijski firmi naenkrat prevec. Weed Lumber Company v San Francisco je naenkrat odslavila vse ženske in dekleta ter zaposluje edino moške.

Tega pa ni storila iz človekoljubnosti, pač pa zato, ker možki delajo za nižjo mezdno kot pa ženske.

V državi Californiji je namreč neka postava, ki določa minimalno plačo za ženske in dekleta. Ta postava je bila sprejeta na pritisk raznih reformatorjev, ki so hoteli zaščititi ženske pred prevelikim izrabljanjem.

Ta postava določa, da delodajalec ne sme ženski plačati manj kot \$2.67 za osurno delo, oziroma 33 in pol centa na uro. Možki, katerim so brezposelnost, sila in potreba sklonile tilnike, pa nosijo svoje mišice za cenejšo ceno naprodaj.

Na mesto odpuščenih žensk je najela dotična kompanija italjanske delavce, ki delajo za \$2.25 na dan.

Pravijo, da namerava kompanija sedaj zaposliti za moree, ki bodo še cenejši.

Resničen ščit proti velikemu izrabljanju žensk in možkih je le industrialna organizacija vseh delavcev, ki se mora zavzeti za enakopravnost vseh svojih članov.

Slovenske novice.

New York, N. Y.

Pristojna oblast je podelila Mr. Alojziju Škulju in Mr. Josipu Remsu pravico izvrševati vse javno-notarske posle za New York in Queens County. Oba bosta opravljala vsa ta dela v splošno zadovoljstvo kot njen prednik, pokojni Anton Burger. Njun naslov je 82 Cortlandt St., New York. Zvečer pa lahko dobite prvega na št. 323 Epsilon Place, drugega pa na 2327 Putnam Avenue, Brooklyn.

Cleveland, Ohio.

V Clevelandu je dospelo truplo korporala Louis John Drenška. Drenšek je žrtve svetovne vojne. Iz Združenih držav je odpotoval meseca aprila 1918 in sedaj je zopet doma, potem ko je ležal dolgo časa v francoski zemlji. Udeležil se je hudih bojev v juniju, juliju in avgustu 1918, dne 12. septembra je pa padel na fronti pri St. Mihielu. Njegova kompanija, ki je štela 250 mož, je imela ob koncu bitke samo še 40 mož. Pogreb se je vršil dne 8. avgusta iz hiše žalosti na 625 Hecker Ave. Tu zapuščena stane 4 brate in 3 sestre. Naj počiva mirno v ameriški zemlji, za katero je pretil svojo kri. Umrl je dne 7. avgusta znani rojak Frank Medrijan, star 59 let. V Ameriki je bival celih 34 let. Bil je član društva sv. Vida (staro) društva sv. Vida št. 25 KSKJ in društva Lina. Tu zapuščena soprogo in 9 otrok. Pogreb se vrši 11. avg. zjutraj iz hiše žalosti na 4620 St. Clair Ave. N. v m. p.

Poročila se bosta Frank Nagode, 7013 Hecker Ave., in Frances Grebenc. Bilo grečno!

Rojak Frank Medrijan, gostil-

Iz Slovenije.

Inženirski izpit.

Izbrule iz Kapel pri Brezicah je napravil na oddelku kemično-tehnološkega inženirstva češke tehniške visoke šole v Pragi inženirski izpit z odliko.

Promoviral je

v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča doktorjem vsega zdravilstva Ivan Černe iz znane narodne rodbine v Kranjski gori.

Naj zapró gostilne!

Nek delavec iz Maribora piše: Mnogokrat se sliši kakega burzujaka, ki ga sicer prav rad tudi sam pije, da delavstvo prevec pije. In ima popolnoma prav. Delavstvo že od nekdanj ravnotako pije kakor meščani Toda če meščanskim vladajočim krogom to ni všeč, potem naj delavstvu tudi ne dajo prilike, da za vsakim oglom lahko stopi v gostilno. Mi smo za abstinenec, za zmernost, za prohibicijo kakor v Ameriki, zato pa pravimo: Zaprite najprej dve tretjini gostiln, zganjame pa sploh vse! V Mariboru je toliko gostiln in zganjetočev, da je človeka sram take evropske kulture, ki propaga irski alkohol z vsemi mogočimi sredstvi! Sredi Gosposke ulice imamo zganjarno, na Koroski cesti v vsaki drugi hiši gostilno. Gostilničarji se seveda redijo, kljub temu, da imajo tako "strašne" davke. Proč z gostilnami, potem imajo meščani šele pravico nad delavce se križati!

Birokratična brezobzirnost.

Kako so brezobzirni nekateri mogočnejši na mesnem magistratu v Mariboru in kako radi bi uveljavili bivši avstrijski režim nasproti podrejenemu uradništvu, pokaze slednji slučaj. Uradnik, kateri se bori že več mesecev za izboljšanje svoje plače ter je po dolgem trudu in čakanju dosegel, da se mu bo ista malo izboljšala, je predložil nekemu magnatu prošnjo, da se mu naj pomaga v težkih družinskih in živinskih zadevah; namesto pomoči dobiš trd odgovor, ki ga najmanj zasluži uboga uradniška para. To so zagovorniki uradništva; Slovenecem in mnoga leta sem bival v tujini med tujina narodom, pa take brezobzirnosti nisem našel kakor v svoji domovini. Zadnji čas je že, da bo na mariborskem magistratu konec staremu režimu in egoistične brezobzirnosti. To priporočamo novemu županu mesta Maribora

Iza strahnih dni.

"Slovenski Narod" piše: Bilo je leta 1915. Avstro-ogrsko vojska je prodirala v Srbijo. V Ločnicu je prikorakal pehotni polk št. 79. V mestecu je velik vodnjak. Poveljniku tega polka, polkovniku, je prišlo na ušesa, da je ta vodnjak otrovan. Ne da bi se prepračil, da li odgovarja ta vest resnici, je polkovnik ukazal privedi ondodnega pravoslavnega svečenika, češ da je on odgovoren za vodnjak. Vse je pričakovalo, da mu bo polkovnik ukazal izpiti kozarec vode iz omenjenega, baje zastrupljenega vodnjaka. Toda ne. Polkovnik je jel na siromaka kričati in ga posovati, očita joč mu, da je on dal vodo zastrupiti. Svečenik je ogorčeno odklanjal tako podtikanje ter prepričevalno zatrjeval, da je voda zdrava in nezastropljena. Siromaku ni nič poagal. Polkovnik ga je dal zgrabit in vreči v vodnjak, kjer je utonil. Skoraj slična usoda bi zadel tudi osemletnega dečka, ki je v bližini pasel gosi, da ga ni rešil sedaj že pokojni polkovni zdravnik. Komandant tega polka je bil takšen okrutneč, da je svojo orožje ostreljak osumljence kakor zajce. Bil je komandant, sodnik in rabelj v eni osebi. Ta krvnik še živi in je baje celo v Jugoslaviji. Pozivamo častnike in vojsake bivšega 79. pehotnega polka, naj nam sporoče ime tega polkovnika in nam opišejo vse zločine, ki jih je zagrešil ta barbar na nesrečnem našem ljudstvu v Srbiji.

Kontrola nad mlekom in jestvinami.

V Mariboru obstoja kemično preiskuševališče, kjer preiskujejo mleko in druge jestvine. Kontrola je torej v tem mestu lahko mogoča, treba je le, da se vsak posameznik, kakor tudi organizacije v slučaju potrebe obrnejo na ta zavod. Kdor ve, kako važno je na primer mleko za dojenje, ta se mora pobrigati za to, da bo isto polnovredno, da ne bo v njem vode ali drugih primesi. Čujemo pa, da v drugih mestih, kakor v Celju ali Ptujju, sploh ni takšnega kemičnega preiskuševališča. Tudi tu bi se moralo ustanoviti čimprej. Tudi v industrijskih centrih, kakor na primer v Rušah, St. Lovrencu in drugod, naj bi se u-

Nova železniška zveza med Jugoslavijo in Čehoslovako.

Na Bledu se je vršila konferenca, katere so se vdeležili zastopniki Jugoslavije, Čehoslovaške, Italije in Avstrije. Sklenilo se je med drugim, da se uvede s 1. julijem dnevno dva brzovlaka iz Prage preko Dunaja in Maribora. Razdelitev praškega vlaka iz Beograda se odslej ne bo več vršila v Mariboru, temveč v Brucku o/M.

Narodni škandal.

"Jutru" poročajo: Ravnateljstvo državne tehniške srednje šole v Ljubljani dopisuje drugim uradom v Jugoslaviji v nemškem jeziku. Dokaz na razpolago! Neka trgovska spedijska in komisij-ska družba v Ljubljani dopisuje trgovcem v Beogradu v nemškem jeziku! Neki odvetnik v Celju ima na svojih tiskovnicah še vedno "Cilli" in ne priznava obratnega ravnateljstva Južne železnice v Ljubljani, temveč dopisuje nemško na Dunaju.

Sprejem ustave in mariborski škof.

Sprejem ustave je po vseh večjih mestih Jugoslavije naznanjalo grmenje topov, po cerkvah pa so

vedla potom javnih oblasti (občin) večkrat kontrola jestvin nad mlekom, moko, mesom, pijačo itd. Živila so danes itak jako draga, zato je najmanj, kar moremo zahtevati, da so pristna in dobra.

Zopet nova žrtve v Dravi.

Čez dravski most v Mariboru sta šla zvečer dva vojaka. Približno na sredi mosta stopi eden izmed njiju k ograji, se zavrti čez njo — samo pljusknilo je še. Nem je ostal tovariš na mostu, potem pa je opotekajočih korakov izginil v noč... Kdo je bil in zakaj je končal življenje, se ne ve. Molči policija in molče časopisi. Zdi se, da se to godi namenoma, pa ne morda, da bi se vojakom predobro gojilo? Pojasnil ni.

Opis novčanic po 25 par.

V Jugoslaviji je uvedena nova novčanica po 25 par ali 1 krono. Ta nova papirnata novčanica je dolga 92 milimetrov, široka 62 milimetrov. Površina je na obeh straneh pretiskana. Ena stran izgleda takole: v zelenkasto-sivi barvi v vsakem oglu narisan evet, eveti so zvezani s pletenicami; naslikani sta dve doški glavi. Druge črte so na tri strani modre barve; modre barve je tudi slika samostana Ogračanice, ki je v sredini. Druga stran novčanice je v samoa barvi; med evetnimi okraski so naslikane gusle z lokom ter v temnejši barvi slika bana Jelaića v Zagrebu in slika otoka na Blejskem jezeru. Številke, ki označujejo vrednost, so bele. Nova novčanica je izdelana po načrtih grafičnega umetnika Grujića.

Mati je rekla hčerki: Steci k mesarju in poglej, če ima prašičje nege.

— Sem že bila tam, — je odvrnila deklica, pa ima škornje na sebi.

Vsako bi rad izrgal par strani iz knjige svojega življenja.

Več razuma kot znanja je vedno boljše kakor več znanja kot razuma. —

Zavezniki so se torej odločili, da je treba pomagati Rusiji. Najbrže bodo poslali v Rusijo posebno komisijo, ki bo preiskala tamošnje razmere. Komisija bo poslala natučna poročila državnim departamentom. Državni departamenti bodo potem nekaj časa ukrepali, na kakšen način bi bilo mogoče sklicati konferenco. Konferenca bo poslala v Rusijo komisijo, naj natučno prouči sedanje ruske razmere. In tako dalje, in tako dalje, dokler ne bo neka komisija podala poročila, da je ogromna Italusija ena sama veličanska mrtašnica — in tedaj sploh ne bo potreba nobene pomoči.

Pred sto leti na Vidov dan se je završila tragedija srbskega naroda na Kosovu.

Letos na Vidov dan je bila sprejeta ustava Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V Jugoslaviji označujejo ta dogodek za ustajenje in povečanje jugoslovanskega naroda. Dva strela na Vidov dan sta pa dala temu povečanemu vstajanju kisel obraz in dvoimen značaj.

Italija namerava vreči na ameriški trg velikansko množino grozdja po osemdeset dolarjev tona.

Čeravno smo zagrizeni nasproti Italije, nimamo prav ničesar proti temu.

V Clevelandu so izdali jako velike lepake za veselico tamošnjih slovenskih kulturnih društev. Veselico naj se vsakdo vdeleži ter naj kolikor more žrtvuje za dober namen. Ne samo podporna, pač pa tudi kulturna društva je treba podpirati. Torej vsi na veselico.

Samo zastraž lepaka še eno besedo: vsakdo bi vedel, kdo je na pravil dotični okvir, tudi če bi ne bil stvoritelj podpisan na njem.

Zvonili zvonovi Pričakovalo se je, da bodo tudi mariborske cerkve naznanile na enak način narodu ta dogodek. Toda meščani so čakali zaman. Ko je neka oblast povprašala škofa, zakaj ne zvonijo zvonovi, je dobila iz škofije odgovor, da se še niso odločili.

Strah pred državno himno.

Iz Maribora poročajo: Na Vidov dan se je vršila v franciškanski cerkvi šolska masa, katero je

Peter Zgaga

Dopis.

Dandanašnji piknik.

Skupina ljudi se gleda in po klopek čepi; skupina ljudi se ozira in v hosto tišči; skupina ljudi na vse strani preučno škrlji, iz malhe poteza, si usta razteza, z jezikom cmoka in hvali Boga.

Čudna afera se je vnela, čudna afera, ki je le v Ameriki mogoča.

V New Yorku je Miss Mary H. Dowanet, ki je bila že dva leta zaročena z lepim Jackom Brownom. Dve leti je silila Jacka, naj se poroči z njo. Jack pa ni hotel o poroki ničesar slišati. Naenkrat je prišlo čudno razkritje na dan: Mary je začela naenkrat zatrjevati, da njen Jakec, ni Jakec, pač pa Jakica, torej ženska. To je bilo za Jacka seveda najhujše razžaljenje. Pri vseh svetnikih prisega, da je možki, ne pa ženska. Mary izpodbiva njegove očitke.

Slaba punca, če v dveh letih ne spožna, če ima fanta ali punco za fanta. Sicer pa po mojem mnenju ni ničesar ložega kot določiti, če je človek možkega ali ženskega spola.

Mati je rekla hčerki: Steci k mesarju in poglej, če ima prašičje nege.

— Sem že bila tam, — je odvrnila deklica, pa ima škornje na sebi.

Vsako bi rad izrgal par strani iz knjige svojega življenja.

Več razuma kot znanja je vedno boljše kakor več znanja kot razuma. —

Zavezniki so se torej odločili, da je treba pomagati Rusiji. Najbrže bodo poslali v Rusijo posebno komisijo, ki bo preiskala tamošnje razmere. Komisija bo poslala natučna poročila državnim departamentom. Državni departamenti bodo potem nekaj časa ukrepali, na kakšen način bi bilo mogoče sklicati konferenco. Konferenca bo poslala v Rusijo komisijo, naj natučno prouči sedanje ruske razmere. In tako dalje, in tako dalje, dokler ne bo neka komisija podala poročila, da je ogromna Italusija ena sama veličanska mrtašnica — in tedaj sploh ne bo potreba nobene pomoči.

Pred sto leti na Vidov dan se je završila tragedija srbskega naroda na Kosovu.

Letos na Vidov dan je bila sprejeta ustava Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V Jugoslaviji označujejo ta dogodek za ustajenje in povečanje jugoslovanskega naroda. Dva strela na Vidov dan sta pa dala temu povečanemu vstajanju kisel obraz in dvoimen značaj.

Italija namerava vreči na ameriški trg velikansko množino grozdja po osemdeset dolarjev tona.

Čeravno smo zagrizeni nasproti Italije, nimamo prav ničesar proti temu.

V Clevelandu so izdali jako velike lepake za veselico tamošnjih slovenskih kulturnih društev. Veselico naj se vsakdo vdeleži ter naj kolikor more žrtvuje za dober namen. Ne samo podporna, pač pa tudi kulturna društva je treba podpirati. Torej vsi na veselico.

Samo zastraž lepaka še eno besedo: vsakdo bi vedel, kdo je na pravil dotični okvir, tudi če bi ne bil stvoritelj podpisan na njem.

Zvonili zvonovi Pričakovalo se je, da bodo tudi mariborske cerkve naznanile na enak način narodu ta dogodek. Toda meščani so čakali zaman. Ko je neka oblast povprašala škofa, zakaj ne zvonijo zvonovi, je dobila iz škofije odgovor, da se še niso odločili.

Strah pred državno himno.

Iz Maribora poročajo: Na Vidov dan se je vršila v franciškanski cerkvi šolska masa, katero je

Brooklyn, N. Y.

V nedeljo dne 14. avgusta 1921 priredi slovensko pevsko in dramskišno društvo "Danica" svoj letni piknik v dobro znanem Walter's Emerald Parku v Glendale, Long Island.

Ne bomo bobnali in delali "reklame", kakor se pri nekaterih večkrat zgodi, da se obiskovalcem kar celi raj obeta, a ko pa človek tja pride, v nadi, da bo res deležen vseh dobrot, katere se mu je na papirju nudilo, je pa razočaran in si v resnici nima s čem že pogasiti.

Na našem pikniku se bo podelilo, plesalo, kletjalo za "cash" dobitke in izrezbalo dva cekina po 5 dolarjev.

Tudi se ni potreba bati, da bi bil eden ali drugi moker (ne mislim od znotraj, ampak od dežja), kajti tudi za ta slučaj je Emerald Park jako priičen.

Začetek ob 2. uri popoldne. V imenu "Danice" najljubdeje vabim vse greaternewyorskje Slovenke in Slovence, da nas blagovolijo kolikor mogoče v obilnem številu obiskati.

Poročevalec.

Privedek "Šusteršič" je psotka.

V Ljubljani sta se na cesti pred trgovsko cerkvijo sprla dva mlada gospoda. Eden je drugemu zalagal v obraz privedek "Šusteršič", nakar ju je moral stražnik miriti. Na policiji sta bila zaradi nedostojnega vedenja oba obsojena na globo 200 kron. Sedaj pa pride stvar še pred okrajno sodišče zaradi privedka "Šusteršič".

Hudoben mož.

Delavce južne železnice France Pue na Brezovici pri Ljubljani je v prepiru zagnal svoji mladi ženi Mariji v celo likalnik ter jo močno poškodoval.

Na cesti se je onesvestil.

49letnemu pri tvrđki Rogač v Mariboru uslužbenemu Filipu Šavperlu je na Glavnem trgu postalo nenadoma slabo in se je zrušil nezavesten na tla. Prepeljali so ga v javno bolnišnico.

Jugoslavija irredenta.

K postojnski aneksijski proslavi. Iz Postojne poročajo: Občina je razdajala brezplačno državne zastave, mnogim so pa fašisti sami na okna nabili italjansko tricoloro. Reklama za proslavo se je vršila celo potom uradnih pisem, katerih ovitki so nosili reklamno stampiljko. Fašisti so hodili z nabitralno polo od hiše do hiše in ustavljali celo ljudi po cestah, zahtevajoč daril za proslavo dogodka, ki si ga naše ljudstvo ni želelo, niti se ga moglo veseliti. Fašisti, ki so naše ljudi pretepali, jih napadali po ulicah podnevi in ponoči ter jih zasramovali na najpodlejšje načine, so zmožni zahtevati prispevke za privedev, katere nismo hoteli. Komisar Cavalli je bil povabil k sebi imovitejšje sloje ter jim izrazil željo, da naj prispevajo k tozadevnemu fondu. Teško je staljšče naših ljudi in marsikdo se uda italjanskemu pritisku proti svojemur prepričanju. Na dan proslave so Italjani nesramno razdajali Pestojno, ker so zahtevali potom gerenta Dovgana, da mora izgniti "Vilharjev trg" ter dobiti drugo ime. Dohod k trgu pa naj se imenuje "Concordia". Ali to v resnici ni nikaka "Concordia"! Vilharjev ime je ponos Notranjcev in zato ga je Postojna primerno uvekovečila. V srec so zadelo Italjani Postojno z omenjeno zahtevno, ki jasno kaže, kajlin kako hočejo delati z nami. Kar nam je drago, kar nam je sveto, to mora izgniti in postaviti se ima na to mesto italjanski znak! S takim "prijateljstvom" nas ne bodo pridobili. Da postavimo križčaka poročila o aneksijski proslavi po italjanskih listih v pravo luč, povemo to-le: Vsa osebna in pismena vabila, ukazi županom, uradnikom, učiteljem, zatvoritve gostiln, tekme,

ADVERTISEMENTS
 Severova zdravila vzdržujejo zdravje in moč.
Na tisoče žena,
 ki so slabe, nerovne, izdelane in trpe vsled neravnane periode, dobe od pomoči, ko vzamejo
SEVERA'S REGULATOR
 (Severjev Regulator). Ta regulator govori, promaguje bolečine in reglira ženska funkcija. Zadoščeno, e je dajal skozi štirideset let.
 Cena \$1.25.
 Ljube ga pri svojem lekarju.
 W. F. SEVERA CO.
 CEDAR RAPIDS, IOWA

pleši, godbe, brezplačno pivo, jedila, avtomobili, določeni za brezplačni dovoz okoličanirov, groznje fašistov, sploh vse raznovrstne priprave in odredbe za proslavo so imele za uspeh le velik fiasco. Učiteljstvo in duhovščina, dasi prisiljena, se je vzdržala poseta z malimi izjemami. Nekateri župani, gerenti in izredni komisarji v okoličih so zastopali občino, ne da bi imeli za to kako pooblastilo s strani ljudstva. Šolski otroci so strajkali. Iz vse okolice bi morali priti v Postojno, po oddaljenije je prišel avtomobil, po zopet nič. Iz mesta se je vdeležila slavnosti poleg Italjanov desetorica Postojncev. Dovan, bivši avstrijski žandar, sedaj izredni občinski komisar v Postojni, ni imel nikake pravice govoriti v imenu občine in njegova prebivalstva. Protestiramo proti njegovemu izjavjanju. Mi hočemo biti svobodni državljani in nikakih sužaj. Zahtevamo, da se spuštuje vse naše narodne, gospodarske in kulturne pravice! Jugoslovani smo in ostanemo. Hočemo pravico raznanje z našim narodom in italjanski državi, odklanjamo pa vsak pritisk in kulturo bomb, bodal, gorjač, samokresov in vzglajev, odvadjli smo se jih že izza dobe turških časov.

Iz Gorice.

V Playeh sta trčila dva avtomobila, en tovarni in en osebni. V obeh vozovih je bilo več potnikov, ki so vsi več ali manj ranjeni. Da se dogajajo take nesreče, se ni čuditi, ker drvijo avtomobili po naših cestah skrajno neprevidno.

V italjanskih listih čitamo dan na dan: Cudata del ribasso (Val padanja cen). Pred par dnevi pa je izšel uradni list, ki določa davke na obleko in sicer 10% nakupne cene. Povšala se bo, kakor se govori, tudi hišna najemina. Danes se plača za malo stanovanje dveh sob in kuhinje mesečno nad 100 lir.

Fašisti streljajo na Slovence.

V nedeljo 3. julija popoldne so na prosekki cesti pri Trstu fašisti obkolili skupino okoličanskih slovenskih fantov. Oboroženi fašisti so zahtevali, da morajo dvigniti roke, da jih preiščejo. Strelili so to vsi, samo 19letni Emil Danev tega ni storil, marveč je pobegnil. Fašisti so izstrelili za njim iz samokresov 12 strelcev ter ga nevarno ranili. Ko so videli, da se je Danev zrušil na tla, so pobegnili. Daneva so pripeljali v tržaško bolnišnico.

ADVERTISEMENTS
IZNAJDELJJI.
 Pišite za knjžico glede iznajdb in patentov. Poslali jo bomo zastonj. Za točno, strokovnjško in zanesljivo uravnavo vašega patenta ozite na nas, pastorne avokate ki imajo velike let izkušnje. Nobe den vam ne more boljše urediti. V vašem lastnem interesu je, da napišite za patentno knjžico.
A. M. WILSON, Inc.
 Registerd Patent Attorneys
 320 Victor Bldg., Washington, D. C.

ZACIMBE, ZELIŠCA IN NAZ-
 RAZNOVRSTNEJŠA
DOMAČA ZDRAVILA
 katra priporoča mgr. Knežec.
 Imam vedno v zalogi.
 Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
 P. O. Box 772, City Hall Station
 New York City

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Iz Urada Glavnega Tajnika Jugoslovanske Katoliške Jednote

Polletni račun med društvi in Jednoto od 1. januarja 1921 do 30. junija 1921.

Glavni odbor: Predsednik: RUDOLF PERDAN, 925 E. 185th St., Cleveland, O. Podpredsednik: LOUIS PALANT, Box 104, Pearl Avenue, Lorain, O. Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik neplačljivih smrti: JOHN MOYER, 234 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Table with multiple columns: Ime društva; Stev.; kraj.; Jedinota steje 30. junija 1921; Enepravilnih članov in članic; Članic za samo smrtnino; Vplačali za Smrtninski Sklad; Vplačali za bolniški in Poškodinski sklad; Vplačali za Onemogel Sklad; Vplačali za stroškovni Sklad; Vplačali za Pristopnino; Vplačali za anarke in tiskovine; Vplačali za rezervni sklad; Skupaj vplačili; Isplačano za posmrtnine; Isplačali za bolniško pod-poro operacije odložitve in odpravnine; Isplačali za podporo iz Onemoglega sklada; Skupaj Isplačali; Imajo k dobremu pri Jednoti; Polletni Jedinoti.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Azes. št. 277. Mesec Avgust 1921.

Poročilo umrlih članov in članic, katerih posmrtnine so bile nakazane tekom meseca julija 1921.

Umrli brat, Frank Kramer, cert št. 14438, član društva sv. Srea Jezusa, št. 2, Ely, Minn. Umrli dne 2. junija 1921. Vzrok smrti: kronično vnetje ledvic. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 8. januarja 1911.

Umrli brat, Nick Vranesich, cert. št. 934, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich. Umrli dne 21. junija 1921. Vzrok smrti: ubit v rudniku. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 21. decembra 1921.

Umrli brat, Marian Semparovich, cert. št. 14953, član društva sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn. Umrli dne 31. marca 1921. Vzrok smrti: rak. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 27. januarja 1912.

Umrli sestra, Frances Orešek, cert. št. 14248, članica društva sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn. Umrli dne 26. junija 1921. Vzrok smrti: srčna bolezen in jetika. Zavarovana je bila za \$500. Pristopila k Jednoti dne 3. maja 1911.

Umrli brat, Mibal Straus, cert. št. 17054, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, Ohio. Umrli dne 27. junija 1921. Vzrok smrti: jetika. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 29. oktobra 1913.

Umrli brat, Frank Milavec, cert. št. 2278, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, Ohio. Umrli dne 7. julija 1921. Vzrok smrti: naduha. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 29. julija 1902.

Umrli brat, John Dukovich, cert. št. 2695, član društva sv. Barbare, št. 47, Aspen, Colo. Umrli dne 28. junija 1921. Vzrok smrti: hartvoud. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 17. aprila 1904.

Umrli brat, Marko Težak, cert. št. 12614, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 82, Sheboygan, Wis. Umrli dne 2. julija 1921. Vzrok smrti: vnetje ledvic. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 23. julija 1907.

Umrli brat, Matija Justin, cert. št. 7095, član društva sv. Jožefa št. 76, Oregon City Ore. Umrli dne 2. julija 1921. Vzrok smrti: vnetje ledvic. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 23. julija 1907.

Umrli brat, Marko Težak, cert. št. 12614, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 82, Sheboygan, Wis. Umrli dne 2. julija 1921. Vzrok smrti: vnetje ledvic. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k Jednoti dne 23. julija 1907.

VKUPNO 6.421 1.708 49.638,39 \$37.108,00 \$978,28 \$102,25 \$461,00 \$300,35 \$11.163,55 \$108.710,50 \$22.000,00 \$35.378,14 \$170,00 257.548,14 \$20,60 \$2.111,65

RUDOLF PERDAN, gl. predsednik. JOSEPH PISHLER, gl. tajnik. GEO. L. BROZICH, gl. blagajnik.

O položaju današnje Rusije je povedal ruski socialno-demokratski delegat Aleksinskiy v "Narodnim Listom" sledeče: Boljševisti so se faktično že preživeli. Vse socialne struje so danes protikomunistične. To je treba zlomiti le politično obliko, ki nima več življenja v sebi. Prebivalstvo Rusije (zlasti muziki, kmetje) zahteva zopet individualno inicijativo. Ideja socializacije je povsem bankrotirala, so zato zopet patriotični. Boljševiki so imeli le dve gesli: teror in socializacijo. Teror, ki je bil prvi in hujski kot carski, se je ubil, a boljševisti in da ni njih trgovlavi hočejo svobode in reda ter da je socializacija nesmiselna in skim misrijam nič zaupati.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ-VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Sestmesečno poročilo finančnega stanja J. S. K. Jednote v Ely, Minn.

od 31. decembra 1920 do 30. junija 1921

ŠESTMESEČNI RAČUN JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

OD 31. DECEMBRA 1920

Do 30. JUNIJA 1921.

PREOSTANEK V SKLADIH DNE 31. DECEMBRA 1920.

Posmrtni sklad	\$ 89790.88
Bolniški in poškodninski sklad	24766.69
Onemoglih sklad	8697.75
Stroškovni sklad	4.865.27
Rezervni sklad	200.932.88
Skupaj	\$329.053.47

DOHODKI:

Posmrtni sklad	49636.39
Bolniški in poškodninski sklad	37108.00
Onemoglih sklad	978.26
Stroškovni sklad	9162.35
Rezervni sklad	11163.55
Pristopnina članov in članic (Str. Sklad)	461.00
Tiskovine in znaki (Str. Sklad)	200.96
Povračilo sodnijskih stroškov v zadevi Medoseteve afere	149.65
Povračilo premije od preklihanih poročil	
Stev \$207.33 manj \$180.46 za neizplačan bančni draft od propale Clarke-Wright Co. Banke, Bear Creek, Mont.	24.87
Dividend št. 1, sprejet od Receiverja Clark-Wright Co.	15.04
Vrnjena bolniška podpora	11.07
Doplačilo assessmenta za posmrtni sklad od smrtnine pok. John Blatnik	46.80
Prehosi obresti iz blagajne neizplačanih smrtnin za stroškovni sklad	144.48
Obresti od bondov (obveznic)	4625.00
Obresti od bančnih ulog	1723.77
Skupaj	\$443.907.65

IZDATKI:

Posmrtni članov in članic	\$22000.00
Bolniška podpora, operacije, odškodnine in odpravnine	35378.14
Izredna podpora iz sklada onemoglih	170.00
Upravni izdatki iz stroškovnega sklada	10659.30
Narastle obresti pri nakupu bondov (obveznic)	383.33
Čista gotovina z dne 30. junija 1921	375.316.88
Skupaj	\$443.907.65

DEFINIRANI IZDATKI STROŠKOVNEGA SKLADA.

Plače gl. odbornikov do 30. junija 1921	\$ 1950.00
Dr. Jos. V. Grahek za preiskovanje prošelj in bolniških nakaznic od 30. junija do 1. julija 1921	710.39
Provizije organizatorjem za pridobivanje novih članov (ic)	560.09
Louis Costello	230.32
Rudolf Perdan	176.28
Joseph Pishler	40.00
Geo. L. Brozich	16.00
John Mover	65.42
Max Keržnik	271.00
Mohor Mladic	152.64
Frank Skrabec	241.14
John Gonze	32.00
Anthony Motz	128.00
John Varoga	197.10
Leonard Slabodnik	16.00
G. J. Porenta	282.14
Jos. Pishler in Leo. Slabodnik, za sestavo in prestvo pravil	350.00
Plača pomočnice v gl. uradu od 1. januarja do 30. junija	600.00
Plača izredne pomoči pri sestavljanju Statistice in računu: na države	110.00
Državni zav. oddelki za poslovne in druge pristojbine	263.00
Najemina za gl. urad Jednote	180.00
National Printing & Publishing Co. za 11,000 iztisov pravil Jednote	971.80
National Printing & Publishing Co. za stroške pri razpošiljanju pravil	32.22
National Printing & Publishing Co. za tiskovine	426.19
Christie Lithograph & Printing Co. za tiskovine	125.00
Ameriška Domovina, za tiskovine	12.00
Slovenic Publishing Co., za tiskovine	594.00
Uradne potrebščine (Office Supplies)	41.00
Izsvetljiva in voda v gl. uradu	30.73
Poštnina, ekspresnina, telefon in brzojavi. (za gl. urad)	290.53
Jos. Plautz, bivši predsednik Gospodarskega odbora za poštino	9.60
Naročnina za Glasilo za zadnje polovico leta 1920	1261.25
Kurjava	152.00
Minnesota Fraternal Congress, članarina	10.00
Zavarovalnina Jednotinega pohištva, profil ognju	20.20
J. H. Nitchie, Actuary, za sestavo vrednostnega poročila (Valuation Report)	68.50
Poprava sestavnega stroja	5.20
Squire, Sanders & Dempsey, za pregled porostev gl. uradnikov	10.00
Fraternal Monitor, za statistične podatke bratskih organizacij	2.25
Northern National Bank of Duluth, Minn., za najemino od varnostne shrambe za vrednostne papirje katere nastuje Jednota	25.00
Skupaj	\$10,659.30

PREGLED POSAMEZNIH SKLADOV.

Posmrtni sklad	
Preostanek dne 31. decembra 1920	\$ 89,790.88
Šestmesečni dohodki	49,683.19
Šestmesečni izdatki	\$ 22,000.00
Preostanek dne 30. junija 1921	117,474.07
Bolniški in poškodninski sklad	
Preostanek dne 31. decembra 1920	\$139,474.07
Šestmesečni dohodki	24,766.69
Šestmesečni izdatki	37,119.67
Preostanek dne 30. junija 1921	\$ 127,121.10
Onemogli sklad	
Preostanek dne 31. decembra 1920	\$ 8,697.75
Šestmesečni dohodki	978.26
Šestmesečni izdatki	\$ 170.00
Preostanek dne 30. junija 1921	9,506.01
Stroškovni sklad	
Preostanek dne 31. decembra 1920	\$ 4,865.27
Šestmesečni dohodki	\$ 10,160.74
Šestmesečni izdatki	\$ 10,659.30
Preostanek dne 30. junija 1921	4,366.71
Rezervni sklad	
Preostanek dne 31. decembra 1920	\$200,932.88
Šestmesečni dohodki	16,912.32
Šestmesečni izdatki	\$ 383.33
Preostanek dne 30. junija 1921	217,461.87

NALOŽENA GOTOVINA.

School District of Borough, Farrel, Pa.	4 1/2%	\$ 5000.00
City of Onawa, Iowa, Funding bonds	5	5000.00
Fulton County Ill. W. Matanzas D. & L. District	6	5000.00
Fulton County Ill. W. Matanzas D. & L. District	6	5000.00
Simpson County Miss. Supervisor Dist. 5 Road Bonds	6	10000.00
Green & Scott Counties, Hillview D. & L. District	6	10000.00
Jefferson County Ark. Farely Lake Levee District	5 1/2	10000.00
Pinal County Ariz. Road & Bridge Bonds	5	10000.00
Dewey County, S. D. Funding Bonds	5 1/2	10000.00
Laona, Wis. Union Free High School District	5 1/2	10000.00
Marshall County Minn. Bridge Bonds	5 1/2	10000.00
Hasca County Minn. Ditch Bonds	5	10000.00
Cabarrus County, N. C. Bonds	4 1/2	10000.00
Aitkin County, Minn. Bonds	6	10000.00
School District No. 66, Crow Wing County, Minn.	6 1/2	10000.00
School District No. 24, Scott County, Minn.	6 1/2	10000.00
City of Chadron, Nebraska	6	10000.00
City of Lusk, Wyo.	6	10000.00
State of Florida, Everglades, D. D.	6	25000.00
First Liberty Loan of U. S.	4 1/2	10000.00
Third Liberty Loan of U. S.	4 1/2	25000.00
Fourth Liberty Loan of U. S.	4 1/2	25000.00
Victory Liberty Loan of U. S.	4 1/2	10000.00

BANČNE ULOGE.

First State Bank of Ely, Minn. Open a/c	2 1/2	25087.97
First State Bank of Ely, Minn. Saving a/c	3	13600.84
Cont. & Comm'l. Trust & Sav. Bank, Chicago	3	12495.86
Lake Shore Banking & Trust Co., Cleveland	4	10628.59
Alleghany Valley Bank, Pittsburgh, Pa.	4	11064.51
North Side State Bank, Rock Springs, Wyo.	4	10456.78
Calumet State Bank, Calumet, Mich.	3	306.78
Miners State Bank, Chisholm, Minn.	3	10457.25
National Bank of Commerce, Lorain, Ohio	4	10548.00
Peoples State Bank, Eveleth, Minn.	3	152.25
Peoples State Bank, Duluth, Minn.	3	137.03
First National Bank, Ely, Minn.	3	191.29
North American Banking & Sav. Co., Cleveland, O.	4	10100.00
Millard State Bank, Chicago, Ill.	4	10054.78

Skupna vsota naloženega denarja \$383,281.93

IZKAZ GOTOVINE.

Čista gotovina Jednotinega premoženja	\$375,316.88
Nevrnjeni čeki	7,965.05
Skupaj	\$383,281.93

GOTOVINA RAZDELJENA PO SKLADIH

Posmrtni sklad	\$117,474.07
Bolniški in poškodninski sklad	26,508.22
Onemoglih sklad	9,506.01
Stroškovni sklad	4,366.71
Rezervni sklad	217,461.87
Skupaj	\$375,316.88

PREGLED BLAGAJNE.

Gotovina dne 30. junija 1921	\$375,316.88
Gotovina dne 31. decembra 1920	329,053.47
Napredek blagajne	\$ 46,263.41

PREGLED ČLANSTVA.

Jednota Steje dne 30. junija 1921	8129 članov in članic.
Jednota Steje dne 31. decembra 1920	7879 članov in članic.
Napredek v članstvu	250 članov in članic.

STATE OF MINNESOTA)

COUNTY OF ST. LOUIS)

Rudolf Perdan, President; Joseph Pishler, Secretary; and Geo. L. Brozich, Treasurer of the South Slavonic Catholic Union, being duly sworn, each for himself deposes and says, that they are the above described officers of said Association, and that on the thirtieth day of June, 1921 all above described assets were the absolute property of said Association, free and clear of any liens or claims thereon, except as above stated, and that the foregoing statement, with the explanations herein contained, annexed or referred to, are a full and correct exhibit of all the assets, liabilities, income and disbursements, and of the condition and affairs of the said Association on the said thirtieth day of June last, according to the best of their knowledge, information and belief, respectively.

RUDOLF PERDAN, JOSEPH PISHLER, GEO. L. BROZICH
President, Secretary, Treasurer.
Subscribed and sworn to before me this 15 day of July 1921.

(SEAL) L. SLABODNIK, Notary Public.
My Commission expires June 2, 1924.

POROČILO DOHODKOV IN IZDATKOV MLADINSKEGA ODDELKA J. S. K. J.

OD 31. DECEMBRA 1920

DO 30. JUNIJA 1921.

DOHODKI:

Od 31. decembra 1920	do 30. junija 1921.	Od 31. decembra 1920	do 30. junija 1921.
Št., dr. Št. Mlad.	Pristop Assessment	Škupaj	Dohodki:
1	207	\$ 220.95	\$ 220.95
2	80	2.00	72.30
3	16		74.30
4	20	.25	14.10
5	6		20.65
6	34		5.40
7	15		31.35
8	15		17.25
9	22	.75	22.50
10	71		23.23
11	71		64.35
12	85	.25	91.20
13	102	4.25	88.80
14	74	2.75	65.70
15	67	.75	59.40
16	55	.25	49.10
17	18	1.25	15.15
18	59	.50	57.30
19	5		4.50
20	3		2.25
21	112	1.50	103.70
22	46	.75	41.20
23	28	.25	30.15
24	21		18.90
25	51	.25	45.80
26	27	1.75	24.15
27	164	.25	156.00
28	169	2.25	122.70
29	94	1.50	83.85
30	63	2.75	57.95
31	31		28.65
32	10	1.25	7.65
33	8	1.50	6.00
34	150	.75	137.10
35	45	6.50	36.00
36	4		3.00
37	16	.25	14.25
38	81	.75	71.55
39	51	.75	47.50
40	27	.75	22.50
41	10		9.75
42	76	.50	67.65
43	1		.90
44	30	.25	27.00
45	51	.50	54.15
46	11	.75	8.10
47	50	2.00	43.50
48	33	2.50	26.25
49	32	.50	29.80
50	23	.50	20.15
51	9		8.10
52	17		15.30
53	18		16.20
54	8	1.75	3.75
55	40		36.45
56	37		33.30
57	7		6.30
58	3		2.70
59	95	.25	85.95
60	55	.60	48.90
61	22	.50	20.55
62	22	1.25	21.75
63	17	1.50	13.20
64	20	4.75	9.75
65	51	.75	46.60
66	2	.75	2.10
67	70	1.25	64.50
68	81	3.00	74.70
69	57	.50	50.40
70	19	.50	16.20
71	9		10.15
72	25		23.25
73	71	6.25	58.50
74	11	.25	17.10
75	21		19.65
76	17	.25	14.65
77	20		18.75
78	28	1.25	24.90
79	17	3.75	14.40
80			18.15
81			8.89
82			65.75
83			77.70
84			50.90
85			16.70
86			10.15
87			23.25
88			64.75
89			17.35
90			19.65
91			14.90
92			18.75
93			26.15
94			18.15
95			8.89
96			65.75
97			77.70
98			50.90
99			16.70
100			10.15
101			23.25
102			64.75
103			17.35
104			19.65
105			14.90
106			18.75
107			26.15
108			18.15
109			8.89
110			65.75
111			77.70
112			50.90
113			16.70
114			10.15
115			23.25
116			64.75
117			17.35
118			19.65
119			14.90
120			18.75
121			26.15
122			18.15
123			8.89
124			65.75
125			77.70
126			

Naznanila.

Conemaugh, Pa.

Tem potom se naznanja članom društva sv. Alojzija št. 36 JSKJ. v Conemaugh sklep zadnje seje z dne 17. julija, da se ne bo assement pobiral od članov med sejo, to je od 10. ure dopoldne ter do časa, da je seja končana. Kateri pošiljajo assement po otrocih, naj ga pošljejo od 9. do 10. ure in pa po seji okoli 11.30 nadalje. Vzrok temu je, da večinoma pridejo ob 10. uri in to društveno sejo preveč zadržuje.

Nadalje so prošni člani, da bi malo bolj redno obiskovali društvene seje ter plačevali svoje mesečne assemente, ker tako, kot je sedaj, ne more iti dalje, kajti samo v tem letu, to je v sedmih mesecih, smo morali založiti za članke, kateri ne plačujejo redno svojih prispevkov, iz blagajne svote \$430.00, kar je že preveč za to dobo. Res so slabi časi, da ne zaslužimo niti za življenjske potrebnosti, zato pa naj vsak pride na sejo ter naj pojasni svoje stanje, na kar se ga bo mogoče oprostilo, če so dokazi resnični.

Torej člani in članice, vzemite to naznanilo na znanje, da ne bo kalke nepotrebne kritike in sovražstva v tem oziru. Vdeležujte se seji bolj redno in plačujte assemente, ker človek ne ve, kaj se mu lahko pripeti. Ako bo kateri suspendiran, naj samemu sebi pripiše posledice.

Nadalje prošim, blagovolite biti dobri člani. Ako kateri malo oboli, naj se ne javi bolnega za vsako malenkost, ako ravno se malo, bolj slabo dela. Vzrok temu opominu je ta, da smo morali nakazati za mesec julij podpore v skupni svoti \$609.67. Res, da sta dva člana dobila še za nazaj podporo, pa vendar to je veliko za eno društvo.

Z bratskim pozdravom
John Brezovec.

Lorain, Ohio.

Člane in članice društva sv. Alojzija št. 19 JSKJ. se prosi, da se polnoštevilno vdeležijo prihodnje redne seje, katere se vrši dne 21. avgusta ob 1. uri popoldne v Alojziji Virantovi dvorani.

Na dnevnem redu imamo namreč važno zadevo: odobritev združevalne pogodbe z društvom Marije Pomagaj št. 6 JSKJ., ko imamo skupno sejo omenjenega dne.

Ker bo sezonski odbor pregledal vse knjige in račune, predno pričneta društvi skupno poslovanje, se prosi vse člane in članice, da vse svoje assemente poravnajo na prihodnji seji, da bodo knjige in računi v redu za pregled.

Volil se bo tudi nov odbor obeh društev, zato vsi na sejo v nedeljo 21. avgusta.

Z bratskim pozdravom
J. Kumaš, tajnik.
(3x 4,11,18-8)

Lorain, Ohio.

Naznanjam vsem članom in članicam društva Marije Pomagaj št. 6 JSKJ. v Lorainu, da se bo vršila prihodnja mesečna seja našega društva dne 21. avgusta ob 1. uri popoldne in ne več dopoldne, kakor se je dosedaj. Torej prošeni ste vsi člani gori omenjenega društva, da se vdeležite polnoštevilno te seje, ker bomo imeli skupaj sejo z društvom sv. Alojzija št. 19 JSKJ. v veliki dvorani.

Obenem opozarjam člane in članice našega društva, da tisti, ki kaj dolgujejo na mesečnih assementih, plača na prihodnji seji, ako mu je mogoče. Če mu pa ni mogoče plačati, ga prosim, da se pride sam oprostiti na sejo, da ne bi imelo društvo kake sitnosti z njim. Prosim vas vse člane, da vpoštevate ta opomin.

Obenem naznanjam tudi članom in članicam našega društva, da se bo pobiral od otrok, ki prinesejo plačat assement za svoje starše, od pol ene do ene ure. V slučaju, da bo kak otrok prinesel po eni uri plačat, bo moral takrat tako dolgo, da bo seja končana. Torej zapomnite si vsi člani in članice to, da se ne boste potem hudovali na društvenega tajnika, da zakaj ne pobere od otrok denarja. Tajnik mora tako delati, kakor mu članstvo ukaže. Poslajte svoje otroke točno ob pol eni uri.

Obenem bi tudi rad izvedel, kje se nahaja član našega društva Ferdinand Strancar. Pred nekaj meseci je živel v Collinwoodu, O., sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim ga, da se mi sam oglasi do te omenjene seje. Ako se mi ne oglasi, ga moram suspendirati.

Znanost išče čudno človeško plama z repom.

Poroča dr. W. H. Ballou.

Povesti domačinov in poročila potnikov so že dolgo časa trdila, da živi v skrivnih džunglah Bornea ali pa Nove Gvineje plemo z repi. Dosedaj pa ni bilo mogoče najti še nobenega dejanskega dokaza njih resničnega obstoja.

Dr. Karol Lumholtz, eden malostevnih slavnih raziskovalcev sedanjega časa, se je pred kratkim vrnil z dveletnega potovanja po nepoznatih delih Bornea, kamor je šel prav posebno v namenu, da se prepriča o resničnosti poročil o ljudeh z repi. Tako dobro je uspel pri tem, da namerava v kratkem oditi v Novo Gvinejo, kjer upa najti ostanke plemena, ki je bilo ali iztrebljeno na velikih otokih ali pa se je preselilo z njih.

Na Borneu je našel dr. Lumholtz več članov divjih plemen z ostanke repa. Ljudje, ki so imeli take ostanke, so bili brez dvoma potomci križanja z nekim repatim plemenom, kajti od glavarjev je izvedel učenjak, da se taki slučajje gojavijo le od časa do časa. Ta ostanek repa se med domaćini ne smatra za nekaj poniževalnega, čeprav je imel dr. Lumholtz največje težkote, ko je skušal dotične pregovoriti, naj mu pokažejo tak ostanek ali rudiment repa.

Profesor Lumholtz se je nato vrnil v New York, da završi svojo knjigo: Skozi centralni Borneo. Ko bo to delo končal, bo vprizoril ekspedicio v Novo Gvinejo, kjer upa najti ljudi z repom.

Raziskovanje bo zvezano z velikimi težkoti in nevarnostmi. Ti ljudje z repi so v resnici ljudje, vendar pa ni gotovo, če pripadajo katerikoli sedaj obstoječemu človeškemu plemenu. Poročila pravijo, da so repi teh ljudi dolgi od pet inčev pa do enega čevlja in pol. Ti ljudje so baje izvanredno plahi ter žive v najbolj nedostopnih delih džungle. Telesa so pokrita s finimi lasmi, ki pa se ne dajo primerjati s kožuhom opice. Glasi se, da so izrjurni tkalci in lončarji in da znajo tudi izdelovati strupe, katerih se poslužujejo na lovu in v vojni.

Kako važno je za znanost najti ter natančno preiskati to čudno plemo, je razvidno iz naslednjega: — Leta 1891 je našel učenjak Dubois na Javi črepijo in enostnost prazgodovinskega človeka, ki predstavlja najbolj zgodnjo vrsto človeku podobnega bitja, takozvanega Pithekanthropus erectus. To bitje je moralo živeti pred približno pol milijona leti. Stalo je pokonci, imelo precej lepo oblikovano človeško glavo ter rep.

Če bo našel sedaj dr. Lumholtz človeško plama z repom, bo stališče Pithekanthropusa z ozirom na izvor človeka precej omajano in treba nam bo poseči še dalje nazaj, da najdemo takozvani manjkajoči člen.

Ljudje z repi se bodo namreč brez dvoma izkazali kot potomci tega Pithekanthropusa, ki je hodil pokonci po istih džunglah pred pol milijona leti.

Gotova stvar je, da se je nahajalo med našimi pradedi neko bitje z repom. Še vedno imamo ostanke tega repa v nižjih kosteh hrbtnice in sem pa tam se pojvi celo med belimi plemeni avstralskih slučaj, ko se roje otroci z majhnim repom.

Med Bušmani ali avstralskimi domačini je rep veliko bolj pogosto prikazen kot med katerikoli drugim človeškim rodom.

Prvi človeški umetniki, katere poznamo, so vedeli za ljudi z repi.

Pred kratkim so otvorili v Franciji dupline, v katerih so stanova li prazgodovinski ljudje. Umetnik ved njimi so naslikali na zidovih duplin podobe ljudi z dolgimi rpi. Teh ljudi ni mogoče zamenjati z opicami in tudi repi niso privlekakor enotna pravila zahtevajo.

Še enkrat opozarjam vse člane gori omenjenega društva, da se vsi vdeležijo te seje in da poravnajo dolgove na prihodnji seji.

Z bratskim pozdravom
Matija Ostanek,
tajnik dr. Marije Pomagaj št. 6,
3222 Globe St., Lorain, Ohio.
(2x 4&11-8)

sek, temveč del telesa ali anato mije. Poleg teh ljudi z repi je videl predpotopne živali ki so že davno izmrle, — kot mamuti, turo predpotopni tigri z dolgimi zobmi in tako dalje.

Vsak zdravnik vam bo povedal, da se moderno dete rodi z repni mi kostmi na koncu hrbtnice in te kosti zrastejo skupaj v en člen hrbtnice šele takrat, ko doseže človek starost štiri in dvajsetih let.

Številni stari avtorji govore o repatih ljudeh na Borneu in Javi in ne le možki, temveč tudi ženske so bile okrašene na tak način. Peter Mučenik pripoveduje, da živi v nekem okraju, ki se imenuje Inzagazin, neko plemo z repom, katerega pa ne more premikati kot druge živali. Marco Polo nam pripoveduje:

V tem kraljestvu Lambri so živel ljudje z repi, ki so bili dolgi eno pet ter goli. Ti ljudje žive v gorah ter so leke vrste divjaki.

Moderni potniki so že pogosto čuli o ljudeh z repi v Malajskem arhipelu. Mr. St. John, ki se je vrnil iz Bornea, pravi da se je sestel z nekim trgovcem, ki je videl in otipal repe nekega plemena, prebivajočega na severo-istočni obali otoka. Repi so bili približno štiri inčel dolgi ter tako trdi, da so se morali ljudje posluževati preluknjenih sedežev. Kitajci izjavljajo, da živi v gorah nad Kantonom plemo ljudi z repi.

Mr. Couret je pisal o Niam Niams, plemenu z repi, ki živi v Abisiniji ali Nubiji. Repi teh ljudi so dolgi po dva inča.

Znanost pričakuje z največjo napetostjo uspehe nove ekspedice dr. Lumholtza, ki bo mogoče za zgodovino razvoja človeškega rodu prav tako epohalnega pomena kot je bilo potovanje Kristofa Kolumba za zemljepisje.

Pleme brezobih ljudi v Indiji.

K. I. Thadani, poljedelskega departamenta v Bombayu piše v nekem znanstvenem listu, da je najti v Hindu Amil občini v Hajderabad Sinr, nekem mestu v Indiji, tip možkih, ki nimajo nič zob. Nadaljnji znaki teh ljudi so popolno pleša ter velika občutljivost napram vročini. Znani so pod imenom "Budnas", kar pomeni dobesedno "brez zob". Glede teh ljudi so znana naslednja dejstva: — Kadar se kak tak človek poroči z normalno deklico, koje starši so prosti vseh teh napak, so vsi otroci tako možkega kot ženskega spola, navidezno prosti teh napak.

Kadar se hčere takih očetov poroče z normalnimi možkami, so potomci ženskega spola navidezno normalni, dočim so možki "Budnas".

Noben slučaj ni znan, da bi se kak brezobni poročil s hčerko brezobega.

— Za nobeno žensko se ne ve, ki bi kazala take napake.

Očividno gre pri tem za slučaj podedovanja v možkem rodu.

Hrvatske kolonije na Češkem.

"Lidové Noviny" poročajo, da se nahajajo pri Hodoninu ob slovaški meji tri vasi, v katerih živijo Hrvati, ki so se tjakaj naselili za časa turskih napadov na Hrvatsko. Narodna zavest je pri njih dobro ohranjena, kar dokazuje dejstvo, da so se pri zadnjem ljudskem štetju vsi vpisali kot Hrvati. Predsednik češkoslovaške republike Dr. Masaryk je rojen v bližini teh hrvatskih vasi.

Nacionalizem italijanskih socialistov.

Ob priliki debate o odgovoru na prestolni govor je poslanec Turati v imenu socialistov obsodil fašistovska nasilja ter izjavil, da je vrnost za revolucionarno gibanje potrebno odložiti orožje in da je pripravljena, poslati tja regularne čete. Horthy je imel tozadavne razgovor z zastopniki stranke malih poljedelcev, katerih vodja pa se je izrekel proti temu načrtu.

Le Združene države morejo rešiti Avstrijo.

Ameriški kongres, ki drži usodo Avstrije v svojih rokah, izročta malo deželo poginu, — je rekel barn Eikoff, avstrijski poslanik v Franciji, v nekem pogovoru z časnikarskimi poročevalci.

Če ne bodo prišle Združene države kaj kmalu Avstriji na pomoč, — je rekel, — s sodelovanjem ostalih zaveznikov, ki so se dogovorili, da prelože svoje zahteve napram Avstriji na poznejši čas, bo novi vladar Avstrije Hugo Stinnes in Avstrija bo postala del Nemčije.

Poslanik Eikhoff je prepričan, da je Stinnes, nemški industrijalni monarh, deležnik podpore Nemčije, ko skuša kupiti Avstrijo.

— Avstrije ne stradajo le vsled pomanjkanja kruha in drugih življenjskih potrebščin, — je rekel, — temveč tudi vsled pomanjkanja surovin, s kojih pomočjo bi bilo mogoče oživiti speče industrije ter napraviti konec zadregi, v kateri se nahaja dežela.

— Avstrije ne bodo dovolili, da jih požre Nemčija raditega, ker ljubijo Nemce, temveč ker morajo jesti. Popolnoma zapuščen od drugih dežel se bodo morali Avstrije ukloniti nemški kontroli v zameno za kruh, na stroške narodne samostojnosti.

— V svojih prizadevanjih, da se okoristi z zadregi, v kateri se nahaja Avstrija, se je Stinnes že polastil kontrole nad veliko metalurgično industrijo v Avstriji in sedaj se hoče polastiti kontrole nad vodno silo, nad transportacijo po Donavi in drugimi industrijami, vsled česar bo dejanski postal kralj Avstrije. On se je že polastil kontrole nad važnim delom javnega mnega s tem, da je kupil več avstrijskih listov za smešno nizko ceno.

— Medtem pa preti Avstriji še druga nevarnost. Nočem strašiti z boljševizmom, a brez pomoči Amerike bo germanizem ali pa boljševizem uničil Avstrijo ter je vrjetno, da bo slednji prehitel prvega. Ni pretorano reči, da so avstrijski delavci obupani.

— Avstrijski delavci s svojimi ničvrednimi kronami se lahko ozrejo preko meje ter vidijo, kako kupujejo Nemci s svojimi markami kruh in mast.

Tudi v Čehoslovaki, Ogrski in Italiji so delavci zaposleni, jede in žive, če ne že ugodno, a vsaj primerno.

— Avstrije še sedaj ne morejo razumeti, zakaj so zavezniki razbili prejšnjo monarhijo, ustvarili iz njenih delov proste države, dočim smatrajo preostalo, znano pod imenom Avstrija, odgovorno za vse grehe politične kombinacije ki je bila nekoč znana pod imenom avstro-ogrsko vlade.

— Politična potreba je za Francijo in druge zaveznike, da pomagajo Avstriji, a slednji imajo premalo v primeri z Združenimi državami. Naša edina rešitev mora priti iz Washingtona.

— Pomoč za Avstrijo bo pomenjala korak proti ekonomski stabilizaciji Evrope. Avstrija leži zemljepisno v središču Evrope. Naše železnice bi prevažale naše produkte če bi se industrijam dovolilo zopet obratovati in živeti Jugoslovani nimajo poljedelskega orodja katero bi jim lahko dobavljala Avstrija v zameno za kruh.

Številne nadaljne vzgledi bi se moglo navesti glede možnosti ekonomskega razvoja Avstrije.

Madžarske revolucionarne pravice v zapadni Ogrski.

Dunajski poročevalci "Berliner Tageblatt" javlja, da namerava Madžari s silo prepričati predajo zapadne Ogrske Avstriji. Na vsem zapadno-ogorskem ozemlju se nahajajo tajne vojaške organizacije, ki imajo nalog, povzročiti vstajo po Korfantijskem načrtu. Madžarska vlada bi nato izjavila, da odklanja vsako odgovornost za revolucionarno gibanje in da je pripravljena, poslati tja regularne čete. Horthy je imel tozadavne razgovor z zastopniki stranke malih poljedelcev, katerih vodja pa se je izrekel proti temu načrtu.

Tri indijske pripovedke.

Jan Sachy.

Veliko telo, kratka pamet.

Nekoč se je Bodhisatva v himajski pokrajini prepovedil kot opica. Močan je bil, velik in lep lev bival v gozdu ob reki Gangu. V Gangu pa je živel takrat krokodil. Ko je nekoč krokodila zagledala Bodhisatva, se ji je zahotelo po mesu njegovega srea ter je naprosila krokodila: — Soproj, želim si srčnega mesa opijega kralja. — Draga, mi živimo v vodi in na kopnem. Kako naj ga ulovim? — Ulcvi ga, kakor hočeš, toda če ne dobim njegovega srea, umrjem. — Že dobro, — jo je pomiril krokodil, — ne razburjaj se. Imam že načrt, kako ti ga izročim.

Ko je Bodhisatva pil vodo iz Ganga in sedel na rečno obrežje, se mu je približal krokodil ter ga nagovoril: — Ti opičji kralj, zakaj si vedno tu, kjer bivaš že toliko časa in kjer je tako grenko sadje, v tem ko je na drugem bregu Gangra v obilici sladkega ovočja, mango in krušnega sadja? — O, kralj krokodilov! Ganga ima veliko vodo in je širok. Kako naj pač pridem na ono stran? — Če hočeš tja, v zamem na svoj hrbet ter te prenesem. — On mu je verjel ter se dločil na pot. — Pridi tedaj ter stopi na moj hrbet, — je rekel krokodil. Ko ga je nosil že nekaj časa, ga je potopil v vodo. — Potapljaš me v vodo, dragi, kaj znači to? — je rekel Bodhisatva. — Nisem te vzel s seboj s poštnim namenom. Moji ženi se je zahotelo tvojega srčnega mesa; radi tega sem te vzel s seboj. — Dobro, da si mi to povdal. Če bi me opice imele sree vedno s seboj bi se pri našem skakanju od veje do veje že zdavnaj strlo v prah. — Pa kam ga spravljate? — Bodhisatva je pokazal v bližini zastoj, z zrelim sadjem preobloženo drevo Udumbara ter dejal: — Vidiš, tamle vise naša srea na drevesu Udumbara. — Če mi daš svoje sree, te ne usmrtni. — Dobro, prenesi me tja. Dam ti ga. Tam na drevesu visi. — Krokodil ga je prenesel tja, Bodhisatva je skočil z njegovega hrba, sedel na drevo Udumbar ter rekel: — Prijatelj, ti neumni krokodil! Ali si srea misliš, kaj znači to? — je rekel Bodhisatva. — Tvoje telo je sicer veliko, pamet imaš pa kratko. — Krokodil pa se je odstranil užaloben kakor kdo, ki je izgubil tišočake.

Opice — čuvaj nasadov.

Za časa kraljevanja Brahmadaatje v Benresu so ob priliki ugodnega zvezdnega stanja oznanili ljudstvu, da se bo v mestu vršilo veliko slavlje. Odkar je prebivalstvo čulo prvi udarec na boben, je vsak do mislil le na to slavlje.

Takrat je v kraljevem parku živelo mnogo opic. Čuvaj nasadov v parku si je mislil: — V mestu so razglasili, da se bo vršilo veliko slavlje; zankazal bom opicam, naj pridno zalivajo nasade, sm pa se udeležim praznovanja. — Stopil je h glavarju opic ter dejal: — Dragi glavar! Ve opice imate vendar toliko koristi od parka, obirate cvetje, sadje in brstje. V mestu so razbobljali veliko slavlje, katerega bi se jaz rad udeležil. Ali bi vedem tem časom zalivale mlada drevesa? — Dobro, dobro, bomo že storile. — Pa izvršite nalogo ddbro je priporočal čuvaj ter jim izročil usnjatih cevi in čebrov za zalivanje mladik.

Opice so zalivale drevesa z usnjatimi cevmi in čebri. Opičji glavar pa jim je rekel: — Čujte, opice! Varčujte z vodo. Predno vlijete vodo na drevesa, jih izrjunte ter si ogledjte krenine. Če kreninje globoko, morate več doliti, drugače pa manj. Pozneje bomo more, biti težko dobile vodo. — Opice so tako storile.

Moder mož pa je opazoval, kako so opice pustošile po kraljevem parku, ter jih ogovoril — Opice, zakaj izdirate mlada drevesa ter jih oblivate po dolžini, korenin? — Tako nam je priporočal naš glavar, — so odgovorile. Ko je

modrec to slišal, si je mislil: — To moram reči, če hočejo neumneži storiti kaj koristnega, napravijo le zlo. — In dostavil je: — Kdor je zgolj za škodo sposoben, ne prinaša sreče, tudi če hoče koristiti. Norec dobro le razruši. Tako delajo opice v parku.

Sova — kraljica ptic.

Nekoč v prvem razdobju časa so si ljudje izbrali postavnega, lepega in v vsakem oziru dovršenega moža za svojega kralja. — Tudi četveronožci so si izvolili leva za kralja in ribe v velikem morju ribo Anando. Nato so se sešle ptice na peščenem kraju v gorovju Himalaya ter modrovale: — Ljudje imajo kralja, četveronožci in ribe imajo kralja, samo me ga nimamo. Ni dobro biti brez glavarja. Tudi me si ga moramo izbrati. Teda koga bi volile? — Ogledovale so se naokrog in dopadla se jim je sova. — Ta se nam dopade, — so rekle. Tedaj je neka ptica trila ponovila predlog, da se spoznajo misljenje vseh. Pri tretji ponovitvi pa se je že vzdignila vrana in zahrešala: — Če že sedaj pač svoj obraz, ko smo jo izvolile za kraljico, kako se bo šele mrzodila, čim se ujezi, ker v tem primeru bi se razkropile vse kakor sezamova zrna, ki jih vržete v vročo ponev. Meni se ne dopade. Sicer ste jo enoglasno izbrale za kraljico, toda oprostite mi, če se drznem eporekati. — In ptice so odgovorile: — Kar je prav in pošteno, lahko poveš. Prav rade ti dovolimo, saj najdžrno večkrat tudi mlad in majhen ptic, če je razumen. — In vrana je odvrnila: — Sova se mi ne dopade, prijateljice. Lepogledite njeno lice. Sedaj je vesela, kako bo šele, čim se ujezi. Nato se je dvignila v zrak ter hreščala: — Meni se ne dopade, meni se ne dopade. — Tudi sova se je dvignila ter ji sledila. Odsihod se sovražita. — Ptice pa so si izbrale za kralja katerega laboda ter se nato razšle.

Pesem moje matere.

Silv. Škerl.

Jaz sem pri tebi, sin. Jaz sem vsak hip s teboj, ti si vsak hip z menoj, moj sin.

Ti si daleč od mene, sin, in ne vidim natanko tvojih oči a vem, kako se ti, sin, godi. Od zjutraj, ko vstaneš, do trudne noči, kar delaš, kar misliš, vse vidim. Ne vidim natanko tvojih oči.

Gledam tvoje težave. Sin, skleni roke, moj obraz poglej

skož noč daljave — jaz sem pri tebi, sin, jaz sem vsak hip s teboj, ti si vsak hip z menoj, moj sin.

Nemški konzulat v Petrogradu.

Berlinsko časopisje poroča, da je ruska sovjetska vlada pred kratkim prosila nemško vlado, če sme ustanoviti v Stettinu ruski konzulat. Nemška vlada temu načrtu ni nasprotna, pač pa hoče imeti svoj konzulat takoj po prihodu novoimenovanega nemškega delegata Wiedenfelda v Moskvo.

WESTERN SALES CO. Dep. 65
1330 N. Western Ave. Chicago, Ill.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MČŠKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam zdravim nač 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker sam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnje pri ozdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, moja srbta pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zadrževano kri, masulje in tise po telesu, boleznj v uru. Izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, ozalobost, boleznj v mehuru, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizam, katar, zlate žile, naduha itd.

Uradne ure so: V pondeljak, sredo in petek od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 3. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE ME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumejo. Jaz enim hrvatščko kar ter avstralsko kralja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem.

Umrljivost otrok v sovjetski Rusiji.

Po podatkih litvinskega Rdečega križa v Petrogradu je dosegla umrljivost novorojenčkov in otrok v ruskih mestih svoj višek. Povprečna umrljivost otrok znaša 90 odstotkov.

POZDRAV.

Na odlasku u stara domovinu srčno pustim pozdraviti sve Hrvate i Hrvatice, Slovence i Slovenke, osobito devojke od 16 godina po Šrnoj Americi Svima želim dobro zdravlje in sretan ostanek, a meni bio sretan put do grada Karlova u Hrvatskoj. Good-bye! — Alojz Jušinski iz Dodson, Md.

ADVERTISEMENTS.

Rad bi izvedel za naslov mojega brata ANTONA KAPELI. Doma je iz Nove Sušice na Notranjem. Vljudno prosim cenjene rojake, če kdo ve zanj, da mi blagovoli naznaniti, ako bi pa sam čital ta oglas, naj se mi javi. Poročati mi imam zelo važne stvari iz starega kraja, od koder sem prišel pred kratkim časom in sedaj se nahajam pri stricu Gašper Kapelju v Montani. Moj naslov je: Frank Kapelj, Stoekett, Mont.

AGENTE potrebuje industrijsko podjetje, prav prikladno za delavce z malo razumom. Predsednik te družbe je svetovno znan pri tej industriji. Prav lepa prilika za možkega ali ženskega dežela ter ima poznanje in zaupanje pri rojakih. Pridite ali pišite na: B. S. Inc., 1243 Lexington Ave., New York City.

Rad bi izvedel za naslov JOHNA in LUDVIKA MANDL. Čul sem, da se nahajata v Clevelandu, Ohio. Prosim, da se mi javita na ta naslov: Vjeko Marolt, Box 717, Richwood, W. Va. (11-12-8)

VABILO NA PIKNIK.

Kateraga priredi slovensko podp. društvo "Bratska Zveza" št. 140 SNPJ. v Brooklynu, N. Y., v nedeljo 28. avgusta v Schmidtswood Parku ali Schuberts Parku, Glendale, L. I. Začetek je ob 9. uri zjutraj. Moški plačajo \$1.00, moški in ženska skupaj \$1.50, otroci nad 12 let pa po 50c. Za dobro pijačo, izvrsten prigrizek in vsestransko zabavo je dobro preskrbljeno. Priredili bomo javno letanje, katerega se bodo vdeležili moški in ženske, in kdor bo znal najbolje teči, dobi krassen dobiček. Na veselo svidenje v nedeljo 28. avgusta! (3x 11,18,25-8) Odbor.

NABAVITE REVOLVER

za samo \$3.00.

Izvanredna prilika, da si nabavite 22-kaliberski močno ponikljaz "Revolver". Naš "Revolver" je izborno izdelan, in nekateri agentje ga prodajajo po \$8.00. STRELA patrone št. 325 B.-K. V slučaju, da ne morete dobiti v domačem mestu teh patron, jih lahko naročite od nas. Naša redna cena je \$6.00, toda če naročite v tem mesecu, dobite lahko naš krasni "Revolver" za samo \$3.00. Za vsakega, ki ne morete dobiti nikjer drugod, mi garantiramo za vsak "Revolver". Izrežite ta oglas ter ga nam pošljite zaeno s imenom, naslovom in 2oc. v znakmah ali srebru. Kdo bošto dobiti "Revolver" boste plačali ostalo. Za pošiljku izven države, drzav je treba priložiti gotovino. PIŠITE DANES če ne boste izgubili te prilike.

WESTERN SALES CO. Dep. 65
1330 N. Western Ave. Chicago, Ill.

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoški spisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

60

(Nadaljevanje.)

Policist iz Corbeila je bil sedaj brez dvoma najbolj navdušeni poslušalec Lekoka. Gular je direktno požiral besede svojega mojstra. Še nikdar ni čul nobenega detektiva, ki bi se izražal s tako avtoriteto. Stal je vsled tega ponosno. Lot sveča ter se pričel boljše ceniti vsrčilo misli, da je vojak v armadi, kateri poveljujejo taki generali. On ni imel več svojega lastnega mnenja, ampak le ono svojega višjega. Ni pa bilo lahko pregovoriti in prepričati sodnika.

— Vi ste vendar videli obraz Gespina, kaj ne? — je ugovarjal sodnik.

— Kaj obraz! Ali more kaj dokazati Ali veste, kako bi se obnašali vi ali pa jaz, če bi naju jutri prijeli ter dolžili velikega zločinca?

Gospod Domini se je zganil. Ta ideja mu odločno ni ušla.

— Midva poznavava dobro masinerijo postave, a bi se kljub temu čudno vedla. Ko sem jaz aretirjal Lansota, ubogega služabnika v Rue Marignan, so bile njegove prve besede: — Moj račun je dober. — Omega jutra, ko sva papa Tabaret in jaz prijela grofa de Commin, ki je ravno vstajal, pod obdolžbo, da je umoril vdovo Leronge, je zakričal: — Izgnubljen sem! Kljub temu pa sta bila nedolžna. Oba, tako služabnik kot grof, pa sta imela strah pred možno justično smrtjo, pretehtala v svojih mislih obdolžbo, katere se je dvignilo proti njima ter izgubila takoj ves pogum.

— Tak strah pa ne traja cela dva dni, — je rekel sodnik.

Lekok pa ni odgovoril na to, temveč nadaljeval.

— Midva sva videla preveč jetnikov, da bi ne vedela, kako varčljiva je zunanost in kako malo ji je mogoče zaupati. Bedasto bi bilo temeljiti kako teorijo na obnašanje jetnika. Oni, ki je govoril "o kriku nedolžnosti", je bil idiot, prav kot oni, ki je govoril o "bledeji grozi" krivca. Niti zločin, niti brepust nimata nobenega posebnega obraza, žalibog. Deklica Simon, ki je bila obdolžena, da je umorila svojega očeta, ni hotela odgovoriti na nobeno vprašanje skozi dvanaest dni. Na tri in dvajset dni pa so ujeli resničnega morilca. Kar se tiče Sylvain afera...

Gospod Domini je zaropotal s prsti po mizi, da ustavi detektiva. Kot človek se je sodnik preveč dvorjavnostno oklepal svojega mnenja. Argumenti Lekoka niso omajali njegovega prepričanja, vendar pa so mu naložili dolžnost, da ali premaga detektiva ali pa se proglasi premaganim.

— Midva nisva zagovornik in sodnik — je rekel detektiv. — In pošteno nameni navdajajo naju oba. Vsak išče po svoje resnico. Vi mislite, da jo vidite pred seboj, blestečo, dočim vidim jaz le oblake. Lahko se motite prav tako kot jaz.

Nato pa se je ožumal ter vprašal:

— Kaj mislite pravzaprav, da moram storiti jaz?

— Izprašati Gespina.

Sodnik je pozvonil in sluga je vstopil.

— Ali so odvedli Gespina nazaj v ječo? — je vprašal sodnik.

— Ne še, gospod.

— Tem boljše. Privedite ga semkaj.

Gospoda Lekoka se je lotila velika radost. Upal je namreč, da bo izvojeval veliko zmago nad svojim nasprotnikom.

— Sedaj bo govoril, — je rekel poln samozavesti, — kajti jaz imam tri sredstva, da mu razvozljam jezik in eno teh sredstev bo gotovo uspešno. Predno pa pride, bi rad vedel eno stvar. Ali veste, če se je Tremorel kedaj sestal z Ženi po smrti Sovresija?

— Ženi? — je vprašal gospod Planta nekoliko presenečen.

— Da.

— Pogostokrat?

— Precej pogosto. Po onem prizoru v Belle Image se je vrgla oboga deklica v strašno razuzdanost. Ne vem, če jo je navdajal kes ali če je razumela, da je bilo njeno obnašanje krivo smrti Sovresija. Pričela je strašno piti ter padala vedno nižje in nižje.

— In grof je v resnici privolil v to, da se zopet sestane z njo?

— Prisljen je bil storiti to. Mutila ga je in on je imel strah pred njo. Ko je porabila ves svoj denar, je zahtevala od njega še več in on ga ji je dal. Nekoč je je uprl, a še isti večer ne prišla k njemu in le z največjo težavo jo je spravil proč. Vedela je za njegovo odnose s madamo Sovresi ter mu preti. On mi je vse povedal glede sitnosti, katere mu dela ta ženska ter dostavil da se je ne more iznebiti drugače kot da jo da za preti, česar pa zopet ni mogel.

— Kedaj sta se videla zadnjičkrat?

— Ni še tri tedne tega, — se je oglašil zdravnik, — ko sem bil na mojem obisku v Melunu ter videl Tremorela in to žensko pri oknu hotela. Ko me je grof zapazil, se je hitro umaknil. ....

— Potem ne more biti nobenega dvoma, — je rekel detektiv.

— Pomenhal je. Ravno sta dva orožnika privedla Gespina.

Nesrečni vrtnar se je postaral najmanj za dvajset let v zadnjih štirindvajsetih urah. Izgledal je naravnost strašno.

— Ali ste se premislili glede izpovedi? — ga je vprašal sodnik.

— Jetnik ni ničesar odgovoril.

— Ali ste se odločili povedati vse, kar veste?

— Jetnik se je tresel od glave do nog ter se pričel tresti.

— Govoriti? — je rekel hitro.

— Zakaj bi govoril?

— S kretinjo obupanega človeka, ki je izgubil slehrno nado, pa je nadaljeval:

— Kaj sem vam storil, moj Bog, da me mučite na tak način? Kaj hočete, da vam povem? D sem izvršil ta zločin? Dobro, potem rečem, da sem ga. Sedaj pa mi odbijte glavo in sicer hitro kajti jaz nočem trpeti še nadalje.

Zalosten molk je pozdravil izjavo Gespina. Priznal je.

Gospod Domini je imel vsaj toliko dobrega okusa, da se ni očitno radostil. Molčal je kljub dejstvu, da ga je to priznanje presenetilo preko vse mere.

Gospod Lekok, čeprav presenečen, pa ni bil s tem vgnan v kozji rog. Približal se je Gespinu, ga prijateljski potreptal po ramenih ter rekel dobrohotno:

— Pojdite vendar. To, kar nam pripovedujete, je neumnost. Ali ves mislite, da ima gospod sodnik neki predsodek proti vam? Ne! Ali mislite mogoče, da jaz želim spraviti vas na gilotino? Nikakor. Izvršen je bil zločin in mi skušamo najti morilca. Če ste nedolžni nam pomagajte vse. Vaš gospodar vas je poslal v sredo zvečer po nekem opravku, kaj ne? Kaj vam je dal? Bankovec za petsto frankov?

— Jetnik se je ozrl v gospoda Lekoka v nemem presenečenju?

— Ne, — je zamrmral, — bil je bankovec za petsto frankov.

— Detektiv, kot vsi veliki umet-

nik ob kritičnih prizorih, je bil v resnici ginjen. Njegov presenetljivo ženij za preiskavo mu je ravno dal v roko drzen udarec, ki se je moral posrečiti.

— In sedaj, — je rekel, — mi povejte ime ženske.

— Ne vem.

— Potem ste tepec. Kaj ne, ona je majhne postave, precej čedna, kostanjnih las in velikih oči?

— Potem jo poznate? — je rekel Gespin, ki se je tresel od razburjenja.

— Gotovo prijatelj in če hočete svojim tovaršem na svadbi v Bavevduci za njeno ime, da ga vpleteš v molitve, potem ji je ime Ženi.

— Ljudje, ki se v resnici sposobni v tej ali oni stroki, ne izrabljajo nikdar po nepotrebnem svoje večje sile. Zadovoljstvo, da se priznava njih zmožnosti, predstavlja njih tesnično nagrado. Gospod Lekok se je užival svoj triumf, dočim so ostali navzoči strmeli. Naglo skovana veriga okolnosti mu je pokazala ne le masli Tremorela temveč tudi sredstva, katerih se je poslužil, da doseže svoj cilj.

Presenečen je Gespina se je kma izpremenilo v srd. Vpraševal se

je sedaj, kako je izvedel ta človek za stvari, o katerih je domneval, da so tajne. Lekok pa je nadaljeval:

— Ker sem vam povedal ime ženske, nam povejte sedaj, kako in zakaj vam je dal grof bankovec za petsto frankov.

— To je bilo takrat, ko sem ravno hotel iti ven. Grof mi imel drok ponj v Orcival. Preostalo naj bi prinesel nazaj.

— In zakaj se niste pridružili svojim tovaršem na svadbi v Bavevduci?

— Nikakega odgovora.

— Kaj vam je naročil grof? Gespin se je obotavljal. Njegov nemirni pogled je švilgal po vseh navzočih in zdelo se mu je, da vidi na lieh vseh ironijo. Misli je, da se norčujejo iz njega ter se vejele pasti, v katero je padel. Lotil se ga je obup.

— Ah, — je rekel, obrnjen proti Lekoku, — vi ste me varali. Vi ste lagali, da izveste za resnico. Jaz sem bil tak tepec, da sem odgovarjal in sedaj boste vse porabili proti meni.

ADVERTISEMENTS.

COLUMBIA
GRAMOFONE
OD \$35.50 — \$550.00
— VELIKA ZALOGA —
— PLOČB V VSEH JEZIKIH. —
— KIR. BREZPLAČNE OBRATNIKE DOBITE PRI: —
VICTOR NAVINSEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Stojte, - - Glejte - - Poslušajte
to privlačno ponudbo.

Sest predmetov za samo \$6.00

PLJITE DANES

za zgoraj prikazano skupino predmetov, in ko jih boste dobili, jih pokazite svojim prijateljem, sosedom itd., do oni presodijo njihovo visoko vrednost. Če hočete spoznati veliko vrednost teh predmetov, zagotovo izkoristite takoj to veliko ponudbo in vi boste potem naš zastopnik.

Ponudbi je jako lahko zadoščati in vsled tega se vam ni potreba vstajati. Samo izrežite to sliko, napišite svoje ime in naslov različno, pridenite 50 centov za poštno oziroma za druge pošiljalne stroške in mi vam bomo poslali te predmete, ravno tako kot so naslikani zgoraj ter označeni spodaj.

1. Prgotovna ura kukavica, napravljena iz najbolj dragocenega in tralnega lesa; krasne ročne rezbarije jo delajo še bolj dragoceno. Kolesje je prvotno, prirejeno, da kaže nastančen čas, kar tudi stori, ker ga regulirajo uteži ter je garantirana za celo življenje.
2. Avtomatični strižilec las. Striče vam lase na ta način kot bi jih česali.
3. Železnikarska ura v srebrno-niklatem obodu, krasno se svetelca in gravirana. Niklato kolesje je tako urejeno, da kaže pravičen čas. Garantirana.
4. Pozlačeni prstan z vašimi začetnicami.
5. Barometer, najnovejša, izboljšana izvedba, ki naznanja vreme za en dan vnaprej. Če pride mala ženska skozi vrata, bo jasno vreme, če se pa pripravila dež, ne pride, pač pa možki s dežnikom. Na vratih je termometer.
6. Kragina beležnica, vezana v lepo tkanje z ogledalom na stranici. Jako uporaben predmet, katerega naj bi vsaško imele.

Nobenega teh šestih predmetov se ne prodaja posamič, kajti to ponudbo smo samo zato napravili, da nam je bilo mogoče tako znižati ceno, da bo vsem pristopna. Če mislite, da predmeti niso dvakrat toliko vredni kot jih nudimo, vam vrnemo denar. Ta skupina predmetov bo gotovo ugajala vašim prijateljem, in hitel bodo, da si jo nabavijo. Morda boste pa tudi vi hoteli imeti še eno. Torej, — hitro na delo.

Union Sales Co., Dept. 246 673 W. Madison St., Chicago, Ill.

Pozor!

Slovinci, Hrvati in Srbi
ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street New York, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

VABILO

na plesno veselico, katero priredi društvo Bodočnost št. 408 SNPJ. v soboto 3. septembra 1921 v hrvatski dvorani na 5 Elizabeth St. v Kansas City, Kans. Začetek ob 7. zvečer in se nadaljuje do polnoči. Vljudno vabimo vsa sosedna društva in ostale Jugoslovane, da bi se odzvali našemu povabilu in nam pripomogli do boljše uspeha. V enakem slučaju smo tudi mi pripravljeni priskočiti vam na pomoč. Igrala bo izvrstna godba. Vstopnina za moške 35¢, za ženske pa 25¢. Na svidenje 3. sept.!

vam kliče Veselični odbor.

POZOR, ROJAKI SLOVENC!

Kam hočete v tej hudih vročin! Najlepše in najbližje bo do Frank Špoljarja v West Harway, blizu Blue Island, Ill. Tamkaj si lahko oddahnete od velike vročine. Imate lepo urejene spalne sobe, dobro urejeno gostilno z mesnico in grocerijo, lep gozd z reko Calumet za kopat in ribe in rake loviti. Nikomur ne bo manjkalo zabave v prosti naravi. Pridite in ogledajte si sami. S spoštovanjem bilježim

FRANK ŠPOLJAR,
vokal Wood in 143. ceste,
West Harway, Ill.

Pocestna železnica vozi dva bloka od mojega doma.
(4x 28-7, 4, 11, 18-8)

VABILO NA PIGNIC,
katerega priredi Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolico, ink. v proslavo svoje desetletnice

vs nedeljo, dne 21. avgusta 1921. v rojakom dobro znanem Henry Walter's Emerald Parku na Myrtle Ave., vokal Martin Ave., v Glendale, L. I.

Veselični odbor bo skrbel, da bodo cenjeni gostje imeli dovolj vsakovrstne domače zabave, na razpolago jim bo plesna dvorana, kjer bo igrala naša "Slovenska godba" poskočnice, ki bodo ožvele ne samo živce mladih, ampak tudi starejših, ki so te vrste zabavo že odstopili svojim naslednikom. Na kegljišču bodo štirje dobitki v gotovini \$10.00, \$5.00, \$3.00 in \$2.00. Izzebralo se bo zlato uro, posamezen tiket stane le deset centov. Odbor tudi ne bo pozabil preskrbeti dobra okrepčila za grlo in želodec. Zato rojaki in rojakinje ne pozabite se udeležiti te prilike in se z nami vred pozabavati.

Na veselo svidenje dne 21. avgusta v Emerald Parku.

Veselični odbor.

ADVERTISEMENTS.

KRETMANJE PARNIKOV
KEDAJ PŘIBLIŽNO ODPLU JEJO IZ NEW YORCA.

N. AMSTERDAM	13. avg.	Boulogne	ROTTTERDAM	3. sept.	Boulogne
KROONLAND	13. avg.	Cherbourg	OLYMPIC	3. sept.	Cherbourg
BERENGARIA	18. avg.	Cherbourg	LAFAYETTE	1. sept.	Havre
NOORDAM	20. avg.	Boulogne	LA LORRAINE	3. sept.	Havre
OLYMPIC	13. avg.	Havre	EMP OF CHINA	7. sept.	Cherbourg
LA SAVOIE	13. avg.	Havre	CRETIC	7. sept.	Cherbourg
LEOPOLDNA	16. avg.	Havre	LA SAVOIE	10. sept.	Havre
PARIS	17. avg.	Havre	AQUITANIA	13. sept.	Cherbourg
LAPLAND	20. avg.	Cherbourg	PARIS	14. sept.	Havre
LA TOURAINE	20. avg.	Havre	ARABIC	20. sept.	Genoa
ITALIA	23. avg.	Havre	FRANCE	22. sept.	Havre
AQUITANIA	23. avg.	Cherbourg	BERENGARIA	22. sept.	Cherbourg
AMERICA	27. avg.	Cherbourg	OLYMPIC	24. sept.	Cherbourg
FRANCE	26. avg.	Havre	AMERICA	28. sept.	Cherbourg
FRES. WILSON	27. avg.	Havre	CANOPIC	30. sept.	Genoa
FINLAND	27. avg.	Cherbourg	EMP OF CHINA	1. okt.	Cherbourg
AMERICA	27. avg.	Cherbourg	Q. WASHINGTON	4. okt.	Cherbourg
ROCHAMBEAU	27. avg.	Havre	AQUITANIA	4. okt.	Cherbourg
ADRIATIC	31. avg.	Cherbourg	ARABIC	5. okt.	Cherbourg
WASHINGTON	3. sept.	Cherbourg			

Glejte cen na vsome listke in vse druge podrobnosti, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
32 Cortland St., New York.

Pozor potniki.

Jugoslovanski konzulat v New Yorku naznanja:

1. Vsi državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki žele potovati v stari kraj, lahko dobijo potne liste na podlagi katerega starega potnega lista, krstnega lista, domovinskega lista oziroma vojaških ali delavskih bukvic iz starega kraja.
2. Oni, ki nimajo nobenega takega dokumenta, se morajo obrniti na pristojne oblasti v starem kraju ter jih od tam dobiti. Kdor bo pri iskanju potnega lista pokazal enega izmed gornjih dokumentov, bo dobil potni list kmalo potem, ko se bo zglasil na konzulatu.
3. Oni naši državljani, ki žele takoj odpotovati v stari kraj, pa nimajo pri roki nobenega gornjih dokumentov, morajo imeti potrdila naših podpornih društev, katerih člani so. V potrdilih mora biti navedeno, da so resnično državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V takih slučajih pa bo morda konzulat smatral za potrebno, iskati posebnega dovoljenja od ministrstva zunanjih zadev za izdajanje potnega lista. To se posebno tiče onih oseb, o katerih se sumi, da so še državljani kake druge države.
4. Vsi oni državljani, ki so izdali prošnje za potne liste, in potom katerih je bilo naproseno znanje ministrstvo, da jih je mogoče izdati, jih bodo dobili, kakor hitro se zglase pri tem konzulatu. To se tiče prijavitev vloženih do 25. maja tega leta.
5. Ker v več slučajih naši državljani kupujejo šifkarte za parnike katere jim je priporočil ta ali oni agent, ne oziraje se na to, kakšni so ti parniki, kar plovejo, priporočamo, naj nihče ne kupi prej kart, dokler o tem ne poizva pri Frank Sakser State Bank, 82 Cortland St., New York, N. Y.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadava pojasnila na **FRANK SAKSER STATE BANK** 82 Cortland Street New York

Iščem svoja prijatelja: MATILJO MARHAR in TONETA MARHAR. Pred petimi leti smo bili skupaj v Pittsburgu, Pa. Doma sta iz okraja Postojna. Želim, da bi se mi zglasila, ker jaz sem pozabil njun naslov. Prosim cenjene rojake, da ju opozorim na ta oglas. Moj naslov je: John Ogrisk, Box 62, Crockett, Calif. (10-11-9)

Kje se nahaja JOŽEF KAVČIČ? Doma je iz Lipe št. 12, pošta Komen, Venezia Giulia, Italia. Za njega bi rada izvedela jaz njegova žena Marija. V Ameriki biva že 10 let, toda oglašil se ni že 7 let. Vljudno prosim cenjene rojake srom Amerike, da mi kateri blagovoli sporočiti njegove naslov, za kar bom zelo hvaležna, ali naj se sam javi svoji ženi. — Marija Kavčič, Lipe št. 12, pošta Komen, Venezia Giulia, Italia. (10-11-9)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnine za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vse druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljav in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga Rojakom ga toplo priporočamo. Uprava Glas Naroda.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 132 funtov \$10.60.

Pri večjem naročilu vprašajte za posebno ceno.

K naročilu priložite Money Order

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

KARAVNOST V DUBROVNIK

s hitrim in dobroznanim parnikom na dva veljaka

"EVROPA"

odpluje v soboto 27. avg. ob eni popoldne.

Cene za potovanje:
Tretji razred Drug razred
\$130.00 \$175.00
in \$5.00 vojnega davka.

Izborna hrana. Vino brezplačno. Vprašajte pri kateremkoli pooblaščenem parobrodnem agentu

ITALIA - AMERICA
Generálni Agentje.
1 State Street New York

ADVERTISEMENTS.

KRETMANJE PARNIKOV
KEDAJ PŘIBLIŽNO ODPLU JEJO IZ NEW YORCA.

N. AMSTERDAM	13. avg.	Boulogne	ROTTTERDAM	3. sept.	Boulogne
KROONLAND	13. avg.	Cherbourg	OLYMPIC	3. sept.	Cherbourg
BERENGARIA	18. avg.	Cherbourg	LAFAYETTE	1. sept.	Havre
NOORDAM	20. avg.	Boulogne	LA LORRAINE	3. sept.	Havre
OLYMPIC	13. avg.	Havre	EMP OF CHINA	7. sept.	Cherbourg
LA SAVOIE	13. avg.	Havre	CRETIC	7. sept.	Cherbourg
LEOPOLDNA	16. avg.	Havre	LA SAVOIE	10. sept.	Havre
PARIS	17. avg.	Havre	AQUITANIA	13. sept.	Cherbourg
LAPLAND	20. avg.	Cherbourg	PARIS	14. sept.	Havre
LA TOURAINE	20. avg.	Havre	ARABIC	20. sept.	Genoa
ITALIA	23. avg.	Havre	FRANCE	22. sept.	Havre
AQUITANIA	23. avg.	Cherbourg	BERENGARIA	22. sept.	Cherbourg
AMERICA	27. avg.	Cherbourg	OLYMPIC	24. sept.	Cherbourg
FRANCE	26. avg.	Havre	AMERICA	28. sept.	Cherbourg
FRES. WILSON	27. avg.	Havre	CANOPIC	30. sept.	Genoa
FINLAND	27. avg.	Cherbourg	EMP OF CHINA	1. okt.	Cherbourg
AMERICA	27. avg.	Cherbourg	Q. WASHINGTON	4. okt.	Cherbourg
ROCHAMBEAU	27. avg.	Havre	AQUITANIA	4. okt.	Cherbourg
ADRIATIC	31. avg.	Cherbourg	ARABIC	5. okt.	Cherbourg
WASHINGTON	3. sept.	Cherbourg			

Glejte cen na vsome listke in vse druge podrobnosti, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
32 Cortland St., New York.

ADVERTISEMENTS.

V JUGOSLAVIJO

Hitre zvezs z vsami točkami v Jugoslaviji. Dobra in zadostna hrana. Zaprti prostori. Velik prostor na krovu. Vse udobnosti modernega parnika.

Red Star Line
Odpluje vsak teden

Pomol 58-62 North River, New York

KROONLAND	Antwerpen	13. avg.
LAPLAND	Cherbourg	20. avg.
FINLAND	Plymouth	27. avg.
ZEALAND	Hamburg	10. sept.
SAMLAND	Libava, Gdansk	1. sept.
GOTHLAND	Libava, Gdansk	22. sept.

(Samo 3. razred.)

AMERICAN LINE
MANCHURIA (Hamburg pre-) 25. avg.
MONGOLIA (v Vigo, Cherbourg, Hamburg in Gdansk) 8. sept.
MINNEKAHA (v Hamburg in Gdansk) 22. sept.

VSE VODNE PROGE DO POLJSKE.

WHITE STAR
OLYMPIC (v Cherbourg) 13. avg.
ADRIATIC (Southampton) 31. avg.
New York in Boston Azori, Gibraltar, Napoli in Genova.
CRETIC ..... 7. septembra
ARABIC ..... 20. septembra
CANOPIC ..... 30. septembra

*Največji parnik v redni službi z južno-evropskimi pristanišči.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY
116 parnikov -- 1.250.000 ton
9 Broadway New York
ali pri lokalnih agentih.

ADVERTISEMENTS.

French Line
COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

SAVOIE	13. avgusta
FRANCE	25. avgusta
RUCHAMBEAU	27. avgusta
LAFAYETTE	1. septembra
CHICAGO	7. septembra

S. S. PARIS 33.790 tona. 47.000 konjskih sil.
17. avg. - 14. sept.

Orečna železniška zveza iz Pariza v vse stari države Jugoslavije. Hitri parniki s štiri in dvema vlakoma. Poseben zaotokni Jugoslovanske vrste bo pričel, ali potlike ob prihodu naših parnikov v Havru ter ih točno odpretili kamor so namenjeni.

Parniki Francoske vrste so transportirali skupno vojno na stoletje francoskih vojsk brez vse nesreč.

Na skrbnost in splošno varnost u

DRUŽBNI PISARNI, 19 State St., N. Y.
ali na vsi lokalnih agentih

ADVERTISEMENTS.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gracosa) in Trst.

FRES. WILSON ..... 27. avg.
BELVEDERE ..... 2. sept.
ARGENTINA ..... 24. sept.

Cene za Trst in Meko so:
\$100 in \$110.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razne udobnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

ADVERTISEMENTS.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnine za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vse druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljav in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga Rojakom ga toplo priporočamo. Uprava Glas Naroda.